

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 223-20
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кonto: П. К. О. Львів 504.000.
Банку Чеських Ланон.
Прага „Діло“.
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5.00 зл.
Чвертьрічно 15.00
Піврічно 30.00
Річно 60.00
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

НАСТУПАЮТЬ НА БАСКІВ ВІД СУШІ І ВІД МОРЯ.

Авас подає: Національний кружляк „Еспан-ни“ та канонірка „Бато“ бомбардували баскійське побережжя у віддалі кількох кілометрів на схід від Лекітіо. Рівночасно національна піхота заатакувала місцевість Маркіна, що віддалена від моря на 10 кілометрів.

Інша національна кольяна зняла мабуть гору Аррієріота. Операції дуже важкі, бо терен гірський і баски бороняться дуже завзято. Ще інші національні частини почали офензиву на Дуранго.

Генерал Кепо де Ляно заявив, що війська генерала Моні на біскайському фронті віддали тепер ледви на 2 кілометри від Очіяндано. З джерел червоних з Більбао повідомляють, що операції на відтинку Горбео покінчилися з успіхом і тепер цією тою околицею володіють червоні. Підчас останнього наступу червоні заскочили національні війська, що відступили, залишаючи на побоєвищі коло 30 убитих, 4 скоростріли і 35 крісів. На відтинку Очандіано національні війська наступують далі, — там йдуть завзяті бої, зокрема під Арамайоною. Червоні енергійно бороняться та переводять протинаступи. Ворог чимало терпить від червоної артилерії.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

Ген. Кепо де Ляно заявив, що національні війська відбили ворожі наступи недалеко шляху до Позоблянка. Комунікат червоних по-

дає, що на харамському відтинку національні наступи не пощастили; червоні заняли стратегічні позиції над шляхом до Коруні. Авас повідомляє, що червоні зблизились під Позоблянка на 7 кілометрів до Вільсарту. Інша кольяна, під Пенарою, заняла важну місцевість Арконокосілю, посунувшись за вчорашній день на яких 20 кілометрів.

БОМБАРДУЮТЬ.

Авас повідомляє, що червоні збомбардували й обстріляли зі скорострілів кольяну з 50-ох вагтажних самоходів під Пенарою. На півночі червона лєтунська ескадра збомбардувала кружляк „Еспанія“, що відступив, бо його влучили бомби. На арагонському фронті літаки збомбардували Каталясод, де є чимало залізничних возів з війсьним матеріалом.

Підчас того, як національні літаки бомбардували місто Хаен, там згинulo 80 осіб і 125 ранено, шкоди дуже великі.

БЕЗНАДІЙНА УРЯДОВА КРИЗА В КАТАЛЬОНІ.

Як повідомляє Авас з Барсєльони, Тараделас, якому президент Компаніє доручив створити новий уряд, дотепер не зміг довести до порозуміння між двома синдикалістичними організаціями: Конфедерацією Праці і Генеральним Союзом Праці.

Франція не дозволить ревідувати своїх кораблів.

Французьке міністерство маринарки заявило в комунікаті, що воно наказало всім війсьним кораблям йти на підмогу французьким торговельним суднам, якщо їх хтось затримає би на повному морі і хотів ревідувати; як треба, вони мають навіть ужити сили. Кораблі мають вишувати прапори, щоб можна було пізнати, до якої держави вони належать.

На еспанських територіальних водах чужі війсьні кораблі не можуть інтервенювати, тому міністерство радить, щоби французькі кораблі туди не плавали. Зате на своїх територіальних водах Франція не толеруватиме нападів еспанських війсьних кораблів без огляду на те, до якої держави належить нападений корабель.

ЧИ СПРАВДІ НА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ВОДАХ?

Національні війсьні кораблі збомбардували

Що ухвалила рада Малої Антанти.

Після нарад постійної ради Малої Антанти появився комунікат, який стверджує поправу в міжнародному положенні Європи, зокрема в господарській ділянці.

Рада Малої Антанти висловлює свої симпатії для Франції і готовість поглибити та поширити звязки з іншими державами, в першу чер-

го з сусідами. Вона хотіла би, щоб якнайскоріше дійшло до нового пакту. Мала Антанта є проти ідеологічних конфліктів.

ЛИТВА ЗАБОРОНИЛА ВЕРБУВАТИ ДОБРОВОЛЬЦІВ.

Авас повідомляє з Ковна, що парламент ухвалив закон, який забороняє вербувати добровольців до „Еспанії та виїздити туди під загрозою 6-ох місяців в'язниці.

Рада М. Антанти з вдоволенням приймє болгарсько-югославянський і югославянсько-італійський пакт, бо вони не порушують зобов'язань між державами Малої Антанти.

ЕЛЕГАНТНІ УБРАННЯ НА ВЕСНУ

порукає робітня Гр. КЛЮКА

Академічна 14, 1. пов. — Тел. 115-63

ОЩАДНІСТЬ — ЦЕ ВЕЛИКА ЧЕСНОТА.

Плекаймо її у наших дітей і складаймо для них щомісяця хоч 5 зол. на

ПРЕМІЯНУ ВИПАДНОВУ КНИЖЕЧКУ

Кооперативного Банку „Дністер“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

за яку крім звичайних відсотків можна дістати ще й нагороду за ощадність зол. 25—100.

Центральний Кооперативний Банк

„Красвий Союз Кредитовий“ у Львові

вул. Третього Мая 15.

приймає вкладки ощадності і як центральна кредитова для українських кооперативів усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу

Ніхто не має монополію на працю!

Львів, 3. квітня 1937.

У „Відродженні“, протинакопальному і протинакотинному Т-ві, поважна криза. Внаслідок атак частини преси на голову Т-ва, відому лікарку-громадянку, ця остання зреклася. Вправді вибраний нового голову, але — не маючи ніякого заміру ображувати його та нової Гол. Ради тої організації — криза поладана тільки формально, а фактично існує далі. І фактичний стан такий, що через уступлення довголітніх і досвідчених керівників витворилась в організації пуста, серед якої можливі найприкріші несподіванки.

Але справа не в одній організації. І ці рядки, ніким із „Відродження“ не інспіровані, не є ані тій організації присвячені, ані тим паче обороні якоїсь одної людини. Нас цікавить суспільне явище, що відзеркалюється в оцьому випадку, як тільки одному характеристичному прикладі. Це явище полягає у тому, що устійнюється у деяких кругах нашого громадянства, зокрема в частині нашої молоді, специфічний підхід до громадських діячів: не з погляду їхньої праці у даній установі, з погляду їхньої вартості для установи, — тільки з погляду їх особистих, на терені установи в найменшій мірі неспроможних, політичних переконань. Замість того, щоб ідеологічне обличчя тих діячів характеризувати саме на основі їх практичної діяльності на терені громадських установ, замість того, щоб виходити з засновку, що вартість кожного члена громадянства для національного колективу може бути міряна тільки їхньою жертвою часу і праці для нації, — виходить дехто з засновку, що такий-то чоловік при всіх своїх незаперечних заслугах для громадської установи чи організа-

ГАЛИЦЬКА КАСА ОЩАДНОСТІ

НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА ІНСТИТУЦІЯ

У ЛЬВОВІ

— ОСНОВАНА В 1848 Р. —

ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ. ОБСЯГ ДІЯЛЬНОСТІ: ЦІЛА СХІДНА ГАЛИЧИНА. Замісць влати П. К. О. 500.198.

Весняні матеріяли

„ЛЕЩКІВ” ЛЬВІВ

КОПЕРНИКА 4

ці не може даліше в ній залишатись і працювати, бо його ідеологічне (політичне) піднебіння не є на 105 відсотків чисте, при чому здебільша це торкається давньої минувшини даного діла!

Такий підхід у наших умовах абсолютно неможливий. Навіть у тотальних монопартійних державах із всезадовою одної панівної ідеології — в аполітичних установах та організаціях на провідних позиціях залишаються і працюють „безпартійні“, колишні активні члени інших партій. Витворюється у нас манія „опановувати“ установи й товариства, розуміючи під цим „опановуванням“ — скласти нову управу з людей одної ідеологічної марки. Тимчасом зорганізовані клітини масового характеру фактично опановувати можна не нахвилюванням людей „агори“, тільки працюю в долгах. Кожен інша спроба мусить обмежуватись до механічного пересування осіб, звичайно з заміною на гірше та з остаточним занепадом цілої установи.

Приклад „Т-ва Прихильників Освіти“ валишається завжди класичний. Там був теж голова, який щоденно постійно по кілька годин працював для тої організації і розбудував її до небувалого раніш рівня. Не вважаючи на те, не заперечуючи його заслуг для Т-ва, поведено проти нього найбільш непереможну кампанію, бо непопулярною стала ідеологія, якої той діяч був визнававцем. Хоч він практичною політикою тоді не займався, ніякої політичної дисертації не робив, — йому виможливили працю в аполітичній організації, не маючи навіть людей ані апарату, щоб заступити йому прогалину. І Т-во Прихильників Освіти до кількох місяців завалилося.

Аналогічну історію пробує тепер дехто наслідувати на терені „Відродження“. Голові „Т-ва Прихильників Освіти“ закидали занадто „праві“ суспільно-політичні погляди, голові „Відродження“ занадто „ліві“. Боронити тої „лівості“ ми не будемо. Зокрема авторів цих рядків можна напевне чимало дечого закинути, тільки не можна закинути, що він колинебудь захоплювався соціалістичною доктриною або в найменшій мірі був русо- чи радянфілом! Але й не беремося взагалі аналізувати чужого суспільного світогляду на підставі факту, чи хтось колись свої новелі друкував у такому чи іншому часописі. Приймім згорі, що дійсно суспільні погляди даної діячки були та є „ліві“: чи це достаточна причина, щоб не дозволяти їй проявляти саме своїх „правих“ поглядів в ідейній праці на терені антиалькогольного Т-ва? Бож гасла, під якими йшла діяльність того Т-ва за головування тієї самої діячки, це гасла сильної здорової нації, це гасла патріотизму, це максими, під якими підписується і кожний „направлений“ наш громадянин! Можна теж не належати до „Відродження“ і не піддаватися його пропаганді. А проте кожний мусить об'єктивно признати, що саме за головування останньої голови протиялькогольний рух став у нас цілим суспільним рухом, який витворив уже справжніх фанатиків. Хто каже, що дотеперішнє „Відродження“ „напівмертве“ (таке ми вичитали в однім часописі), той просто не орієнтується в його праці та розвитку його впливів. Зокрема протиялькогольний фанатизм самої голови доводив до неодного конфлікту, м. і, і до конфлікту з самим „Ділом“ (за тотожності оголошення, яких щоденний часопис не може зрештис). Ідея, якою було і є профітє „Відродження“, це ідея наскрізь національна, патріотична, і скріпилася вона саме завдяки праці „лівої“ людини. Навіщо ж витягати цю „лівість“ і проявляти персональну та ідеологічну нетолеранцію на найменш відповідальному терені?

Коли стільки говориться про потребу національної консолідації, то треба зясувати собі, що шлях до тієї консолідації іде не через якусь механічну міжпартійну раду та безплатну дискусію над спільним знаменником суперечних доктрин, тільки через співпрацю на терені аполітичних, загально-національних установ та організацій. Коли ми недавно твердили, що на терені „Просвіти“ можуть співпрацювати всі українські патріоти від соц.-радикалів до націоналістів, то тим більше це торкається таких теренів, як протиялькогольне і протинікотинове Товариство. Ніяка ідеологічна течія і ніяка зорганізована суспільна група не може претендувати на монополію громадської праці. Навіть колиб дійсно якась одна така група мала подостатком людей, щоб ними всі стійко обсадити, то проте не вишалаб користь для нації з відсутності від конструктивної співпраці всіх інших ідеологічних українських елементів. Боротьба за ідеологічний вплив не може вестись на терені таких організацій і цілком іншими шляхами ідеологія здобуває собі звеліччів та прихильників у народі.

В усякому разі ідеологія націоналізму, яка має врятувати світ перед заливом інтернаціонального комунізму та яка змагається за вплив й у нашому громадянстві, не скористає на тому, що ніби в її обороні — загирається організовані українські станції.

Жіночі комплекти, комбінації, підв'язки, нагрудники, спортові блюзочки, рукавички

порукає по дешевих цінах фірма

ЕВСТАХІЙ ДУМИН

Львів, Коперника ч. 23 — ріг Вроновських

За пачкою куплені у нас ручино, що коли тріснуть у першій чи другій діл міняємо на нову пару. — Води кольорових, косметика.

МУСОЛІНІ ТА ВІЛЬГЕЛЬМ II.

Історична пригода у зв'язку з недавньою

Римська імперія створена. До італійської королівської, прилучена і царська корона „короля королів“, теперішнього емігранта Льва Юди Гайле Селіде. Гостре джильо-італійське напруження лише чудом не змінилось у світову пожежу, а прилюдною тайною того чуда була військова невідомість Англії. Тому тепер, коли італійський парламент ухвалив величезні суми на дозброєння, слід бачити в цім продовження суперництва двох держав, без огляду на останнє середземноморське порозуміння. Як відповість на англійське дозброєння можна уважати останні постанови великої фашистської Ради в справі збільшення числа населення оспенистого тілострова.

Ще явнішим є факт недавньої подорожі кожда Італія до Лібії і ниса ніякого сумніву, що англійська прилюдна опінія прийняла ту подорож як демонстрацію і погрозу в бік Англії через активне втручання Італії у драливу і небезпечну арабсько-магометанську справу. Під час побуту в Африці Мусоліні виступав як оборонець і опікун Ісламу. Промовляв до

подорожню Італійського прем'єра до Африки.

400 мільйонів визнавав пророка, а його слова безумовно відбійються гомоном від гір Атласу аж до небосхилних Гімаліїв. Однак з усіх країв Магомета найбільшу увагу звернув дуче на Єгипет, що є зрозуміле з огляду на його географічне положення і стратегічно-політичне значення, як також на вивольницький фермент над Нїлем.

Подорож Мусоліні пригадає голосну політичну прогулянку экс-кайзера Німеччини в Близький Схід з початком XX стол. (1902 р.). Під час тієї подорожі сказав Вільгельм II, в Дамаску до місцевого валі: „300 мільйонів Магометан, що живуть розсіяні у світі, можуть бути певні, що німецький цар все буде їх принеде“. Очевидно, на рік другорядна, що від року 1902 до 1937 магометанський світ збільшився на 100 мільйонів душ! Суттєвою справою є те, що як тепер Італія, так тоді Німеччина загрожуала поважно володінню Англії над світом, зокрема її впливом над Середземним морем. Досить згадати ліній Берлін-Багдад, суперництво у промислі і торгівлі, могутню розбудову німецької

військової флотії. Тепер місце даминої Німеччини займає Італія, використовуючи своє геополітичне положення по й геніальний хист свого сучасного провідника. При нагоді африканської подорожі Мусоліні показалося теж, що фальшини були поголоски про неласку, а яку апла маршала Вальбо; перетворена у твердиню Лібії голосно говориться про місію, яку дістає був маршал.

Чи і коли та при чийй допоміж? Вел. Британія зломить нового суперника, це питання, від якого залежить новий уклад сил в Європі. Що Англія приготується „на всякий випадок“, то доказом цього є мільон фунтів на армію, а що забезпечує собі запали і кокетує сильних міра того, про це свідчить динна чемність супроти „нечемного“ Рібентропа, який дозволив собі поздоровити короля по гітлерівськи та жадати звороту німецьких колюній.

І тому, коли пригадується над дилемою, кого вибере Англія: Францію чи Німеччину, то кіншій змачи на небі і землі якажуть радше на Німеччину, як партнера, якого Англія схоче відтягнути від союзу з Італією.

„Вічна“ вірність Вільгельма II, арабам була дуже короткотривала і лютотрива. Італійський наслідник тих амбітних цезаристичних планів нає під собою тривішні підстави. Він воспрешає романтику старо-римської імперії, відбудовує пам'ятки старинної архітектури, творить символіку, стосовану у практичній своїй актуальній політиці. Сам охоче похликується на історичні аналогії. І ті аналогії справді цікаві.

Воб.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

ОДНУ ТРЕТИНУ КОМУНІСТІВ УСУНУТЬ З ПАРТІІ.

У висліді недавньої промови Сталіна, що гостро скритикував совітських комуністів, у Москві сподіюється, що тепер виключать 1,000,000 членів з партії, себто одну третину.

Слідчі комісії обідуть у найближчому часі всі закутня краю та сконтролюють всі партійні клітини. І черня відберуть всім членам партійні легітимації; хто не дістане легітимації знову, перестане бути членом партії. Ту нову чистку уважають критичним зворотом в історії комуністичної партії.

НА ПОЛІТИЧНИХ ВІЗНЯХ ВИПРОБОВУЮТЬ „ПРОМІННЯ СМЕРТІ“.

До Риги наспіла вістка з Москви, що до свідчальніх латорій при совітських військових хемічних фабриках винайшли новий засіб хемічної війни, т. зв. „ропу смерті“. Є це газ, що скроплений має фіолетну краску; навіть сильне розпущений, він паралізує віддихові органи та сильно парить шкіру; коли впаде на землю робить її на довгі часи неплодючою. Ніякі маски і охоронні одяги не хоронять перед „ропою смерті“, що ділає сильніше ніж іперит. Щоби справдити ділання газу, його впустили до пивниці, де було трьох політичних в'язнів, за минуто всі згнули.

НОВІ ЗАСТУПНИКИ НАРКОМІВ.

Як подає „Правда“ та інші часописи з 30. березня, центральний виконавчий комітет замінував першим заступником наркома шляхів Висентія Халєбського і заступником наркома скарбу Мірошнікова. Крім того назначили директором промислового банку Левіна Рузіна, начальником канцелярії ради народніх комісарів Михайла Арбузова та його заступником Олексю Чеоносвітова.

Прикре непорозуміння у справах Православної Церкви.

Помішуючи цю статтю, як дискусію, зауважуємо, що у зазв'язаному члени немістимо на цю саму тему статтю одного молодого православного інтелігента — з цілком іншим підходом. — Ред.

У примітці до моєї статті „Обережно з критикою церковно-православних справ“ („Діло“ 52) Шан. Редиків зауважила, що „я засади (з автором) цікавості погоджується“. Цієї заяви для мене було досить, бо решта в статті — це речі дуротирії. Проте ці другорядні речі викликали деякі сумніви й відгуки. Вважаючи і те і друге за плід непорозуміння, почуваюся до обов'язку дещо в'яснити.

Засадничою думкою моєї статті була та, що про Православну Церкву, як Церкву 3 мільона українців у Польщі, слід говорити у відповідній формі й тоні. Отже справа зводилася до значущої чистоти й пошанування релігійного почуття українців північно-західних земель, і тільки. Інші, висловлені мною думки мали лише підтримати засадничу думку про повагу предмету дискусії, яким у даному випадку є Церква.

Мої слова про бажання зайнятися „поруч боротьби з негативними сторонами її життя також і конструктивною роботою“ свідчать, що я не заперечував цих негативних сторін але не висловлювався проти критики.

Найбільші сумніви викликали мої слова: „на північно-західних землях Православна Церква є Церквою національною, зв'язаною з усім нашим минулим, з нашою культурою, з нашою психікою“. Підставу до згаданих сумнівів дали різні факти з нинішнього життя: серед єпархів на північно-західних землях є росіяни, митрополит теж росіянин, священники почасти також або „русскої культури“ або й росіяни, розмовляючи богослужіння й інших сторін церковного життя гальмується і т. д. Як же це автор, та ще старий діяч, може говорити про український національний характер Православної Церкви на наших етнографічних теренах? Брак логіки та й

годи! О. Табінського ця „націоналістичність“ так врадила, що він навіть заговорив про „відсування під термін „український“ іншого, невідомого сенсу“, про утотожнювання української культури з московською, про „спільний казанок“ і інші колочі речі („Діло“ ч. 57).

Чи ці натяки мають під собою належні підстави?

Нехай про це судять самі читачі.

Православні вкладають такий зміст у поняття Церкви: Церква це збір віруючих. Православна Церква на північно-західних землях це збір місцевих православних віруючих, 99 відсотків цих віруючих — українці, поважна частина української нації. Отже православна Церква на північно-західних землях є Церквою українською. А через те, що за останніх 20 років місцеві православні виростили на місцевих національно громадян, то Церкву на цих землях можна назвати національною. Про це свідчить завзята боротьба самих українських мас за розмосковлення деяких сторін церковного апарату.

Те, що церковна влада почасти знаходиться в руках неукраїнців та що частина духовенства вважає себе за „русских“, навіть те, що ще не переживши російський синодально-консисторський устрій, — все це не змінює українського характеру Православної Церкви на північно-західних землях, хоча й шкодить національному ростові мас. Всех члени Церкви у 99 відс. живуть національним життям, зберігаючи свої старі українські церковні звичаї, традиції, пісні, свята й т. ін.

Сотні років Українська Православна Церква мала над собою грецький, а потім московський патріархат, мала єпископів росіян і зросійщені славянину; мала духовних греків, болгар, навіть німців і ин., — всеж залишилася Церквою українською.

Тому логічно кажуть ті діячі, які заявляють, що Православну Церкву на українських землях треба не Українізувати (бо вона є українською).

**Найкращу вудженину,
добре мясо і свіжі товщі**
дистанета завжди у мисарських крамницях

„ЦЕНТРОСОЮЗУ“

Ринок 2, Зиблікевича 2, На Байки 8.
Личківська 50, Жовківська 175,
Кентшинська 21, Замарстинівська 36.

ська), а тільки розмосковити деякі сторони її життя. А це велика річниця!

Очевидно, коли хто ототожнює Церкву з церковною владою разом із її системою правління та тенденціями, чи судить про національний характер церкви по тому, що хтось з єпархів є іншої мови, то нема про що й говорити.

Непорозуміння полягає ще й у тому, що я в своїй статті ні разу не казав слова „православна“, а скрізь говорив про українську Православну Церкву (на українській етнографічній території), а о. Табінський скрізь говорить тільки про православна — московське та „варшавського зразку“. Невже для о. Табінського поняття „православна“ й „Православна Церква“ ідентичні? Якщо так, то теж нема про що далі говорити, бо говоримо про різні речі.

Непорозуміння, як бачимо, дуже прикрі.

Вважаю, що вони дають мені право повторити свої слова: треба бути обережним при обговорюванні справ Православної Церкви, а тих більше — з колочками, щоб не дражнити взаємно окремих частин українського народу.

В. Острівський.

Запрошення.

Львівські господарини пригадують собі, певне Інститут Чистоти, що існував у своєму часі на Бернардинській площі. Викваліфіковані інструктори давали там ціли для кожної господині, вказували щодо раціонального організації. Фірма ШІХТ-ЛІВЕР А. С. в переконанні, що ця стаття спонукала своїх читачів пошанувати п. господиню в раціональним способом праці — організувати її в подорожні 1935 року. Щоб усім паням, які не мали нагоди ознайомитися з чистістю Інституту, дати змогу тепер це зробити, фірма ШІХТ-ЛІВЕР А. С. відкрила на пл. Смілян 4 Поряток Праці. Поряток визначив шість від год. 9-01 до 12-01 і від 15-01 до 19-01 крім п'ятниці і свят, в суботу до год. 12-01. У вівторок і четверга від год. 17-01 відбуваються спеціальні гуртки про раціональне праці біля білого і колірного ново-часного методом. Пані, що хочуть скористатися з порядків можуть привести зі собою дрібну шитку і апарати її на місці. Треба тільки передтим засобитися в папку Радіону, бо Поряток не продає його. Усі чистішні Поряток безплатні. Отже запрошуємо. ШІХТ-ЛІВЕР А. С.

12 бельських фабрик

доставляє нам свої вироби. — Просимо оглянути наші 3 великі виставкові вікна.

РАГЛЯНИ І УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ

ПЛАЩІ І ЖІНОЧІ КОМПЛЕТИ

Якість і виконання ТІЛЬКИ першорядні.

„Повшехни Склад Одзєжи“

Львів, ПАСАЖ МІКОЛЯША

КОНСТ. МАЛИЦЬКА

На хвилях світової війни.

8. Освітня праця в Красноярську.

В Козачинській уперше побачила я наших українських переселенців, доплатів, як їх тут називають. Є там кілька чисто українських сіл, багато і гарно загосподарованих, що так і відрізняються чистотою і садками від селитиб сибірських старожиливі. Я побачила їх на козачинським торзі. Типові українці з вигляду, він і вона, говорили по українськи, не дбаючи, чи хто їх розуміє, чи ні. Продавали масло й ягця і ставили високі ціни. Почувши в мені землячку, питали за українською книжкою і газетою, готові за неї ввесь свій товар віддати.

В Козачинській ставало з кожним днем трудніше жити, тимто я порішила перенестися до Красноярська, де пропонували мені посаду боні в одній німецькій сім'ї. Та не так легко воно було вибратися кудиньбудь у ті часи. Пароплави ходили дуже неправильно і то здебільша тільки военні катери й моторові човни. Береги Єнісея обстрілювали більшовики, а пороги під Красноярськом були підміновані. І з дозволом на візид було чимало труднощів. На кораблях перевозили дуже точну ревізію всіх річей і перепусток і яке-небудь підозріння могло повести людину під розстріл.

Та таки нарешті вдалося мені роздобути „удостовереніє“ начальниці козачинської міліції і в 16. вересня 1919. р. прибула до Красноярська. Тут вже здавна було чимало українців, засланих, чи таки зайзжих з України, що вже жилися зі Сибіром, мов із другою батьківщиною. В часі,

коли я приїхала, почало в Красноярську проявлятися живіше народне життя серед тамошніх українців. Це сталося ще з перших днів революції, що проголосила свободу всіх народностей. І той визвольний рух, що його почали наші українські семенівські полки в Петрограді, переноситься аж на Сибір. Виходять українські газети на Зеленому Клині, в Омську, Томську, повстають кооперативи в Челябінську, Ново-Николаєвську, Іркутську — народні школи в Хабаровську, Владивостоці, в Харбіні в Манджурії — приходить черга і на Красноярськ.

Кілько саме було українців в тому часі в Сибірі, точної статистики не маємо. Урядова вказувала в Єнісейській губернії 110.000, в Омській 360.000, на Амурі 80 прц. всього населення. Думаю, що в Красноярську було до 5.000 українців, переважно робітників залізничних паркатів, найбільших тоді на Сибірі. Своїми переконаннями були це соціял-революціонери — свідомий український елемент.

Вже в 1917. р. з першими проблесками волі засновано в Красноярську „Українську Громаду“, якої головою стає інженір Вячеслав Яновичкий, професор технічної школи, член обласної сибірської думи. Родом з України, студент томського університету, з молодих літ жив у Красноярську і був душею усього національного руху. Крім нього було ще досить інтелігенції навіть на вищих становищах і чимало українського духовенства, яке спровадив собі тут славнозвісний член російської думи. Нікон, ставши єпископом у Красноярську. Та вони, ті духовники, не надто вже проявляли свою українську свідомість національну.

Боротьба за рідну школу почалася тут у році 1918., коли на губерніяльному зїзді учительства в Красноярську учитель Демченко іменем

усіх українців домагався української школи в усіх чисто українських місцевостях. Домагалися рідного слова і самі селяни на різних сходинах і по читальнях. Я бачила письмо одної учительки московки, члена волосної ради совєта, в якому просить „Українську Громаду“ в Красноярську прислати на її руки українські книжки та сценічні твори, бо місцеві люди не хочуть ходити до читальні і на вистави не в українській мові.

Та серед політичного заколоту годі було дождати, поки уряд подбає за українську школу — постановлено заснувати її власними фондами. З поміччю прийшла жертвенність ідейного, патріотичного подружжя Михайла і Катерини Антонових, колишніх політичних засланих, які на ту ціль віддали свою хату на передмісті Николаївка, взяли на себе паливо, світло та прохарчування учительки. І так повстала в Красноярську перша українська народня школа ім. Котляревського, а я була першою в ній учителькою.

В школі мала я діти різного віку й знання, і хоч українських родичів, говорити по українськи ніодно не вміло. Ні книжок ні підручників ніяких в мене не було, треба було самій складати програму науки, поділ годин, друкувати на карткахх уступи до читання, вчити українських віршів. Хоч усі московські школи в місті були позакривані і поляки свою звинули, наша таки перетривала всі воєнні невгоди й наука відбувалася правильно щодня.

Коли більшовики в січні 1920 р. зайняли Красноярськ, перенесли школу на свій етат і я, як учителька, доставала робітничий харчезний пайок. Даючи свободу „самоопределенія“ всім народностям, дозволили творити українські школи в українських селах „красноярського уезда“ і призначили на ту ціль значнішу суму. Референтом для шкільних справ, гей би інспек-

Навіть найскромніші страви
наберуть добірного смаку

по годанню кількох крапель
MAGGI⁰²⁰
ПРИПРАВИ

Пятиліття Союзу Прихильників Національного Музею у Львові.

Найважливішим статутним завданням Союзу Прихильників Національного Музею у Львові, що оце вже шестий рік розгортає свою діяльність, є набувати для збірок Національного Музею пам'ятки українського мистецтва та побуту. Від часу свого оснування набув Союз 395 предметів за 6.067,72 зол., причинившись таким робом до справляючого збагачення збірок Нац. Музею низкою предметів дуже доброї якості, часто навіть великої рідкості. Ці експонати закуплено за вкладки і дари членів. Крім того Союз переніс між громадянством з нагоди XXX-ліття Музею збірку на закупно творів сучасних мазурів. За зібрані гроші (1.471,50 зол.) придбано для музейної галерії сучасного мистецтва низку прегарних образів. Між ін. закуплено або бодай задатковано з обох фондів ікону Страшного Суду поч. XVI. в. великої краси, два олійні образи та сім рисунків Олександра Архипенка, образи Андреевського, Перебийніса, Кричевського й ін. На найближчий час намічено сплату решти належності за образи Архипенка та закупно образу Грищенка.

Заходами Союзу відбулося в Нац. Музею кілька вистав, у тому велика ретроспективна вистава українського пластичного мистецтва, музичних композицій та рукописів поезій за останніх 30 літ. Вистава, що відбулася в 1935. р., була зв'язана зі святкуванням ювілею XXX-літнього існування Нац. Музею. У зв'язку з тим відбулося тодіж п'ять музичних, вокальних і літературних вечорів при співучасті найвизначніших музичних і літературних сил. З інших вистав слід згадати Гоголівську виставу, присвячену 100-літтю появи „Тараса Бульби“ (1895). — На найближчий час намічено виставу, присвячену „Русалці Дністровій“ (1837—1937).

тором, мав бути Юліан Балицький. Щоб підготувати відповідні учительські сили для майбутніх наших шкіл, засновано заходом „Української Громади“ учительські курси де мали викладати: історію й географію України, українську мову, педагогіку, методику науки різних предметів і шкільну українську термінологію.

В тому часі було в Красноярску чимало наших галичан, переважно воєнополонених, що проживали в воєнних городках за містом, або в місті. Пригадую: о. курат Володимир Садковський з Леремішів, проф. Нікіфор Садковський, д-р Олександра Коссака, проф. Ковалевського, Боберський, Матейко, а з наших приагартських Стеців і Балицький. Найчастіше сходилися ми у моєї шкільної хазійки Катерини Омелюхови Антонівні (її чоловік перебував у той час у Туркестані). Її дім був для нас гайдою родинним огнищем, і теплом нагадував далекий рідний дім. Ніколи не забуду, як широко ставилися до нас галичан та незвичайно інтелігентно, добра людина і свідома українка.

Отець Садковський тішився в Красноярску великою пошаною та симпатією. Прегарно викладав на курсах історію та географію України; на його викладах було завжди повно слухачів, не тільки кандидатів на учителя.

Мала й я щось викладати на тих курсах, але вже до того не прийшло. 30. червня закінчила я школу з малими сибірськими українцями, а діставши перепустку, виїхала 17. липня з Красноярска в дорогу на захід. Їхала сама, бо земляки мої одні не хотіли ще їхати, а другі (воєнополонені) не могли. По дорозі я мусіла задержатися в Омську, щоб у тамошньої центральної влади дістати дальшу перепустку на дорогу до Петрограду.

(Докінчення буде).

Коштом і зходом Союзу видаю три річні випуски „Літопису Національного Музею“. До „Літопису“ ввійшли відомлення з діяльності Музею і Союзу за 1934—1936 рр., огляд наукової діяльності Музею за 30 літ, статті голови Кураторії п. В. Децикевича про фундаційний статут Музею та стаття о. єпископа д-ра Івана Бучка про Союз.

У другому відділі „Літопису“ поміщено низку синтетичних статей з теорії мистецтва й музейництва, зокрема про проблему національного мистецтва, митрополита Андрія Шептицького, Олександра Архипенка, д-ра І. Свенціцького та арт.-мал. М. Федюка. Позатим приносять „Літопис“ низку світлин та описів деяких музейних предметів, зокрема зв'язаних з роковинами, що припадали в тому часі. Серед опи-

сових статей є праця д-ра Я. Пастернака про розкопки „Настасіїної Могили“ в Крилоці, що їх переніс автор цієї статті заходом Національного Музею. — Закликають „Літопис“ некрологів діячів української культури, яких праця була зв'язана з Музеєм: бл. п. Олексі Новиківського, Ярослава Чайковського, д-ра Степана Федака, д-ра Володимира Кобилянського та згадка про Василя Стефаника.

В проводі Союзу Прихильників Національного Музею, що веде таку незвичайно корисну для Музею і для української культури загалом працю, стоїть від самого початку Пресов. д-р Іван Бучко. Делегатом Союзу до Кураторії Національного Музею є м-р М. Терлецький. — Останні Загальні Збори, що відбулися 27. березня ц. р., вибрали Раді Союзу в дотеперішньому складі: єпископ Іван — голова, м-р М. Терлецький — заст. голови, д-р І. Свенціцький, директор Національного Музею — секретар, о. мітрат Ол. Базюк — скарбник, проф. Балакич — член Ради. В склад Контрольної Комісії ввійшли: о. катехит М. Лада та д-р Ст. Старосільський.

Широкі можливості праці Союзу на майбутнє вимагають якнайширшої співпраці українського громадянства. Якщо ж можна українська установа й кожний громадянин, якому лежить на серці справа збереження пам'яток нашого славного минулого, стали членами Союзу, то їх вкладки, хочби навіть невеличкі, дали б змогу розвинути Національному Музеєві до найвищих висот. Тоді ця всенародна установа, створена щедрою і теплою рукою Митрополита Андрія, тим легше змогла б гідно репрезентувати тисячлітній розвиток української культури перед своїми й чужими.

Д-р Є. Ю. Пеленський.

Міській Комунальний Касі Ощадності

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні кам'яниці)

та її Відділах при вул. Городецький 60 і вул. Жовківський 75
в золотих або золотих у золоті. 1070 60—2

в останній чвертьріччя видано 5.831 ощадністевих книжечок

а сума вкладів зросла на 1.955.905 золотих.

Резервові фонди каси зол. 6.300.000. — За вклади та їх опророчування рунці
Громада міста Львова цілим своїм майном.

Українське студентство

І МІЖНАРОДНІ СТУДЕНТСЬКІ ЗІЗДИ.

Як щорічно, так і цього року відбудеться у час літніх місяців ціла низка міжнародних студентських імпрез. Українське зорганізоване студентство, що добуло собі вже відоме місце у міжнародному студентському житті, від літ присвячує плем'яну увагу саме таким офіційним, публічним маніфестаціям, які дають найкращу нагоду не лише бути у безпосередньому контакті з різними провідними студентськими чинниками, але і теж дуже адичним полем для пропаганди української визвольної справи. Річ тим важливіша, що це під цю пору, на жаль, єдине офіційне міжнародне форум, де українці можуть виступати під власним іменем і прапором.

Цього року Франція є тою країною, що буде дитати сотки студентських делегатів з усіх сторін світу, а Міжнародна Світова Вистава в Парижі не мало причинилася до того, що поодинокі міжнародні студентські центри вибрали саме Францію як місце зустрічі.

Центральний Союз Українського Студентства рішив вислати свої делегації на Конгрес СІЕ (Міжнародної Студентської Конфедерації), що відбудеться 7—19. серпня в Парижі та на Конгрес ІСС (Міжнародної Студентської Помічі), що відбудеться 23. липня — 7. серпня у Німці. ЦеСУС є членом обох організацій.

Крім того в дні 21—29. серпня СІЕ алаштує в Парижі Міжнародні Студентські Спортові Літні Ігрища, що відбуваються що два роки. На ці Ігрища ЦеСУС задумує вперше вислати дружину копаного м'яча, зложеною з українських студентів, що перебувають на студіях у Празі.

Треба згадати, що в дні 2—9. квітня створено в Неаполі Міжнародну Виставу Студентського Мистецтва і Культури. На виставі є окремий український відділ, куди ЦеСУС вислав 150 творів молодих українських мистців.

—o—

Рідношкільна нарада у Львові.

На запрошення Ради Львівського Повітового Союзу Кружків Р. Ш. відбулася 2. квітня ц. р. в діл. школі Р. Ш. при вул. Мохнацького 12. нарада представників наших установ і підприємств у справі забезпечення фондів на удержання львівських вселюдних шкіл Р. Ш. На нараді були заступлені 22 установи та підприємства: Дістлер, Зем. Банк, Карпатія, Нар. Торговля, Ревізіонний Союз Українських Кооперативів, Сільський Господар, Взаємна Поміч Українського Вчителства, Біблос, Декоро, Дендра, Єдність і Згода (Левандівка), Згода (Городецьке), Зоря (Т-во Українських Рем. і Пром.), КІР, Молода Громада, Пласт, Проміня, СУПРУГА, Суспільний Промисел, Фортуна Нова. Були також відпоручники: Головної Управи Р. Ш., лів. кружків РШ і лів. вселюдних шкіл РШ.

Нараду відкрив і її проводив голова Ради П. С. Кр. Р. Ш., проф. Микола Ластовецький, секретарював проф. Іван Деркач. У вступнім слові представив голову працю й осяги П. С. Кр. Р. Ш. у лів. повіті та 15 у Львові. Опісля засував положення всіх вселюдних шкіл Р. Ш. у Львові та дотеперішню акцію Рідної Школи з метою забезпечити фонди на їх удержання. Подав також до відома, що в згаданій справі вислано до 61 наших установ і підприємств у Львові відповідні писма, на які впадули по нинішній день надзвичайні датки для негайної допомоги вселюдним школам Р. Ш.: від РСВК 200 зол., Суспільного Промислу 100 зол., Ф-ми „Зоря“ (Паста Елегант) 100 зол. і від Союзного Базару 50 зол. За ті жертви висказав промовець жертводавцям щиро подяку. Вкінці згадав що всі наші установи і підприємства

"e-comp"
Українська Виробня Радіоприймачів

доставляє

батарійні і мережні радіоприймачі найкращої якості на догідних умовах.

НОВИНА: Детекторні голосники на провінцію.

Замовляти безпосередньо у нашій крамниці, або письменно:

"e-comp" Львів, ул. Сикстуська 29, тел. 203-30.

заявили ширшу готовність прийти зі значнішою негайною допомогою Рідній Школі для вирівнювання недобору кожнимісячного бюджету всіх лів, всел. шкіл Р. Ш.

Відтак д-р Василь Лопатюк, член Ради П. С. Кр. Р. Ш., представив подрібний і загальний бюджет приходів і видатків лів, всел. шкіл Р. Ш., над яким розвинулась дискусія, ведена дуже поважно, спокійно та річево. Промовляли пп.: д-р

Барилук, дир. Филипович, інж. Онисько, проф. Гриневецький, проф. Гусак, д-р Біланюк, дир. Мудрик, д-р Мармаш, дир. Тусевич і проф. Ластовецький. Промовці признали справу зрівноваження недобору бюджету лів, всел. шкіл Р. Ш. першим обов'язком усіх наших львівських установ, підприємств і всього нашого громадянства у Львові та прийняли відповідні резолюції. Народа тривала від год. 18¹⁵ до 21.

Новий львівський воєвода.

В найближчих днях появиться розпорядок про зміну на становищі львівського воєводи. Теперішній воєвода Беліна Пражмовський відходить, а на його місце приїде з Тернополя воєвода д-р Білик. Кружляють погослови, що воєвода Беліна Пражмовський буде генеральним директором Явожницьких копалень вугілля, що є влас-

ністю Львова і Кракова. Теперішнім директором Явожна є інж. Бжозовський, б. президент Львова, який від довшого часу нездухає і не може виконувати своїх обов'язків. Кажуть теж, що полк. Беліна-Пражмовський буде директором копальні у Бжещи.

ВЕСНА 1937

Найновіші моделі плащів, костюмів і суконь у великій виборі в нововідкритім магазині

Львів, вул. Ягайлонська ч. 8.

П. Т. урядовцям догідні сплати.

1937 10-20

„BEAUTY“

Загальні Збори кооперативи „Народне Мистецтво“.

(г) Вчора відбулися у Львові Загальні Збори кооперативи „Народне Мистецтво“. На внесок голови п. Бонковської Збори вшанували хвилиною мовчанки пам'ять бл. п. С. Федака.

Ревізор РСУК ствердив, що кооператива гарно розвивається з року на рік і журнал „Нова Хата“ виплачується, вірительності і довги зменшилися. Як виходить зі звіту директорки кооперативи п. Павликовської, у 1935. р. кооператива проявила живу ініціативу, урухомлюючи кілька нових ділянок праці, які 1936. р. розбудовано. Головною ділянкою кооперативи є домашній промисл. У 12-ох робітнях кооперативи, розкинутих по краю, працює коло 500 селянок, що вишива-

ють вироби, які опісля кооператива продає. Даліше кооператива видає журнал „Нова Хата“, улажує покази народної ноші та має жіночий товариський клуб.

Власні фонди кооперативи складаються зі 180-ох уділів по 30 золотих, які підписало 120 членів, здебільша львівських пань. Тепер кооператива рішила втягнути між членів і робітниць. Вони сплачують уділи дрібними ратами, відкладаючи 5 пр. зі своїх заробітків. Щоб уможливити робітницям скорше стати членами, управа кооперативи розглядає проєкт обнизити висоту уділу.

Кооператива рішила наладнати ближчі взає-

мини з іншими кооперативами домашнього промислу і дала ініціативу до організування секції опіки над дом. промислом при „Сільському Господарі“. Зокрема кооператива близько співпрацює з кооперативною тварильною „Комета“, яка посилає кооперативі сирівць і продає свій товар через крамницю кооперативи; та остання продає також вироби кооператива „Гуцульське Мистецтво“ в Косові та „Рільник“ у Вільшаниці (Яворівщина). Кооператива збувала свої вироби через крамницю, вистави та в Зауочених Державах, куди в-тій справі їздила від кооперативи пані Чижович, що за 8 місяців наважала контакт з та-мошніми фірмами.

Львівська крамниця поширила діяльність, продаючи сирівць на дрібну галантерію; варшавська крамниця не розвинулась з причини не-дуги її ініціаторки. Кооператива відруге взяла участь у катовицьких торгах і здобула вже там постійну клієнтелю; на катовицькому терені вже приходиться конкурувати з польськими фірмами. У 1936. р. кооператива уладила два вечори народної ноші, що пройшли з великим успіхом та хісною і уладжують їх тепер на провінції.

Обороти у 1936. р. були такі самі як в 1935 р., не зважаючи на обнижжу ціни. Збільшено за-пасний фонд і уділи. Робітниці заробили мину-лого року коло 10.000 золотих. Кооператива злі-квідувала американські вірительності і поважну частину довгів. Минулий рік приніс 450 зол. зис-ку; цифра настільки не мала, бо кооператива ува-жає своїм завданням не здобувати зиски, лише в першу чергу давати працю селянкам та поши-рювати наше народне мистецтво.

П. Бурчинська здала звіт з видавництва „Нова Хата“. Вона ствердила, що найважче на-ладнати у редакції практичну ділянку, де не лег-ко найти нових співробітниць і де необхідні кош-товні ілюстрації. Все таки за 1936. р. редакція наладнала відділ огородинства та відділ „маті і дитина“ і почала видавати форми крою — пер-ші в українському видавничому русі. Минулого року появилася у бібліофільському виданні праця про мистецькі вироби з дерева, тепер підготов-люється друга про кераміку.

При „Новій Хаті“ повстав клуб, що дає ре-дакції контакт з львівськими читачками та бога-то вражіннь, які можна вихиснувати на сторінках журналу. Минулого року відпала практична ді-яльність клубу, бо бракує фахівців у ділянці до-машнього господарства. Клуб сходився що тиж-ня, щоб відсвяткувати національні роковини і пе-реводити гутірки.

Головною темою дискусії було питання, чи слід продавати вироби кооперативи в корінній Польщі; забирали голос пані: Малицька, Скоп-кова, Залізницька, Матчакова, Колтунюкова Ко-рінцева та інші.

Надзірна рада залишилась у давньому скла-ді, бо двох її вилюсованих членів знову вибрано.

Ширіть наш часопис!

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 14.

КВІТОСЛАВА

1

МОЛОДА ПАНІ.

I.

— Дивися, дивися у вікно!
Так молодий поет сказав своїй дружині, бе-ручи її за руку.

Глинула.
І її очі заміті таємною тугою дивилися, як білі метелики світу підлітали до шибок, пропа-дали за білою капличкою, що стояла зі сестрами-смереками при окопі, як там далеко у куряві світу губилися доріжки, куди то вона все їде до містечка.

— Дало! Правда, що там гарно? Правда, що хочеться жити-жити; хочеться гмии радості співати?

— Так Бодю, гарно!
Ще тихо сказала „хочеться“, а потім узяла його голову і притулила її до своїх грудей. Довгі палачки заплутувала в чорному волоссі і далі дивилася на далеку дорогу.

Серце її, ніби хотіло як метелик чи сніжинка летіти легко та далеко на крилах дужого вітру. Поет узяв її руку. Вона спаленіла, а живчик живіше забився. Сягнув легесенько по другу ру-ку і подивився їй в очі. А вони були насичені сльозами, переливалися барвами, грали, як ве-селка.

— Дадочко, що тоді?

Вона розширила ніздрі. Ось так вона розши-рює їх, коли вдоволена і коли біль прошибає її груди. Тоді найкраще виглядає. Поет почав ніжню постіти її золоті кучерички, торкнувся устами її бров, а потім почав спивати сльози, що в смаку не були ні солодкі, ні гіркі, а були для нього плинним нестаром.

По хвилині він сказав:

— Дадочко! Може ти положишся? Я так тебе люблю бачити під сиплою ковдрою, як твої золоті кучерички розкотяться по синьому тлі і „лине золотопері пташки вигріваються до сон-ця. О, Боже! Я щасливіший від Тебе! Ти напевно не маєш такого янголика, як я!

Дала асталась з канапи.

— Бодю! Я... не хочу бути янголом. Слухай! Я... я хочу... бути мамою!...

Закинула голову взад і заплосила очі.

А він подивився на її уста, наче на два роз-кочені листки рожі, взяв її обі руки і не відри-вав уст від них.

II.

На другий день мали бути в них гості.

У снігах переділивалися радісні розмови, сер-дечні привіти і пестливі слова.

Закликали до кімнати, Дала доправила свої брови та віні.

— Це моя дружина Дала, а це мій старий друг, інженір Дубинський, — представив го-сподар дому, поет.

До Дали приступив кремезний, високий муж-чина і поцілував її в руку.

Поет обсерував. (Нате-ж він поет!). А як по-сідали за стіл, муж хотів бути веселий, намагав-ся бути жартівливий, але чув, що це йому не

вдається. Почув, що у ханлині, коли плечистий мужчина цілував руку Дали, він став егоїстом. Почув, що той „старий друг“ — інженір пере-минься у грізного ворога. Його мужескість, самопевність бентежила поета.

— Так-так! — говорив інженір — наша нація до нічого. Де наші дітячі? Де ми маємо геніїв? Та цьому багато мамі винні Як є який геній, то збивають його вихованням і такі ми погані на-рід. Хіба-ж їдучи на війну можна співати „там серед поля гнеться тополя, тай на стрілецьку могилу“ — хіба-ж можна відразу закопувати себе в землю? — У нас директори сідають у тре-ту длясу, а яким купують дешеві панчохи. У нас, нема хотіння, щоб жінка мала футро за три тисячі золотих, у нас брак волі бути бага-тим; де наші мільонери?

Дала була половена тими словами. Сиділа тихо і не знала чи вона читає книжку таку, чи вона бачить героя з якоїсь драми, але знала, що їй дуже добре, мило.

Інженір попав у красномовний пал:

— Ану скажіть, хто з українців носить за-пять чи десять золотих краватку? Хто їде ав-том? А, як вибираються їхати автом, то три го-дини нараджуються!

— Власне, — не втерпів поет — у тому ціла трагедія, що ми панти та поверхонні, що нас блискучі, малі речі вдовольнюють, що ми не жи-вемо вищими ідеалами, не маємо ніяких поривів до чогось безсмертного, вічного.

Та Дала була на боці інженіра Дубинського. Хоч ні словечком не озвалася, але душею і сер-цем була проти Бодя. Той-же мужчина, мужчина, а Бодю поет!

Великий вибір сорочок і краватів

ЦІНИ НИЗЬКІ!

сваднатки, шлейки, підв'язки, хусточки, вода кофлонська, косметика.

тільки в фірмі **ЕВСТАХІЙ ДУМИН**

Львів, Коперника 23 — ріг Вроновських

Палестину поділять на дві держави?

„Дейлі Геральд“ подає ще не potwierdжену вістку, немовби королівська комісія для справ Палестини радить над поділом Палестини на дві частини: арабську і жидівську. Є будишко два пляни. Перший: з половини Палестини утворити арабську незалежну державу під протекторатом Англії, а жидівській частині дати право британської домінії. Другий: Палестина буде поділена на два автономні кантони — жидівський та арабський, на швейцарський зра-

док. Жиди малиб свій кантон над морем. До арабського кантону належалаб і Трансйорданія під владою теперішнього еміра Абдула. Єрусалим, як місцевість важка для всіх християн, становив би вільне місто під британським протекторатом.

На основі інформацій з інших джерел негражданська смуга в Палестині була би більша, вона обнімала би крім Єрусалиму також і Гаїфу.

ВЛАСНОГО ВИРОБУ КОВДРИ — МАТЕРАЦІ — ПОДУШКИ

простирала — пошевці — біли — пошати — рушники — обрус — коци — франики — хати шоручас

Шиники закурно!

А. ПЕТРУШЕВСЬКИЙ

Львів, Галицька 20.

(двинуте Коральницька)

413 8-10

Для П. Т. Душанки і Учительів на місячні снади.

Короткі вісти з Берліна.

Берлін, кінець березня.

Пралат Вікен, директор Католицького Харитативного Союзу, що дуже часто морально й матеріально підтримував наших незаможних емігрантів у Німеччині, іменованний єпископом-коадитором у Майсені. Пралат Вікен, що після проф. д-ра Л. Берга перебрав теж опіку над українськими емігрантами, все з повним зрозумінням і великою прихильністю ставився до наших справ і м. ін. уможливив видання книжки „Україне унд ді кірхіхе Уйон“, що знайшла між тутешніми католицькими німцями значне поширення та причинилася чимало до освідомлення німецької суспільності в українських справах.

Д-р К. Бемер, доцент журналістики в берлінському університеті та в школі політичних наук у Берліні, дістав покликання на надзвичайного професора берлінського університету. Проф. Бемер відомий не тільки як автор багатьох праць з обсягу журналістики, але також як ініціатор і редактор щотижневого „Підручника світової преси“, в якому українська преса знайшла своє місце. Проф. Бемерові, що віддавна виявляв належне розуміння українських справ і зокрема в Берліні підтримував живі зв'язки з українськими журналістами, бажаємо якнайкращих успіхів у його дальшій праці.

І думала: так, так, нема в нас генія. Направду то ми винні! Я, о, Господи! виконала правдивого генія!..

III.

По ліжечку інженір Дубинський ступав чобітками і прощався.

— Вибачте, але на восьму мушу бути в Жичові, — оправдувався.

— Пане інженір? Вибачте, чи ви може їдете через наше містечко? — питала Дада.

— Так, прошу пані.

— Чи моглаб я з вами присісти?

— З великою приємністю, ласкава пані.

Дада одягалася, інженір помагав.

Чоловік-поет хотів спитати: „Дадо, муди ти, чейже ми винні вже були в місті!“ — та не міг слова промовити.

Здавалося йому, що літак утівав перед ним із летовища.

А Дада вже одиначна була весела. В її очах почали горіти вогники.

Дада вибігла, за нею інженір.

Як зашало диво, то постоїв адалався, що сичить гадюка. Вибішов до кімнати.

Подивився на літак, де все лежало Дада. Вона нахилилася перед образом і руку піднес у гору.

— О, Боже! Світ не є справедливий! Ти дав мені талант, але з ним жити тут не можна. Візьми собі його геть, а дозволи мені бути дивчайним чоловіком, хобби інженіром. А переловім хочу бути музичною, правдивим музичною!

І вперше в житті думав про те, як має він доводитися з Дадою, коли вона вернеться додому.

Після довшої недуги перейшов на пенсію довголітній директор Славинського Семінара та аничайний професор славистики у мюнхенському університеті, д-р Е. Бернекер, що у своєму „Етимологічному словнику славянських мов“ використав як свід український матеріал. Проф. Бернекер з великою симпатією поставився до справи видання українсько-німецького й німецько-українського словника, що підготовляється закладом Українського Наукового Інституту в Берліні, і ще минулого року дуже жалував, що через недугу не міг виступити в Берліні з викладом у рамках наукових імпрез Українського Інституту.

К.

Звертаємо увагу! Якщо курите — то куріть лише найздоровіші

ПАПЕРЦІ І ТУТКИ

„КАЛИНА“

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ В СОКОЛОВІ ПІДЛЯСЬКІМ.

В дні 1. ц. м. підчас торгу в Соколові Підляським прийшло до протижидівських заворушень, що їх викликала група підлітків. Підчас цих заворушень поранили легко 3 осіб, розбили одну будку і вибили коло 200 шиб. Судова і адміністраційна влада веде енергійне слідство.

УСТІЙНЕННЯ ЯПОНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ СУПРОТИ КИТАЮ.

Японський міністр закордонних справ Сато задумує створити постійний уряд дослідів китайських питань. У цій комітеті будуть представлені торговельні кола, уряд і знанці. Крім цього міністр Сато має скликати конференцію 5 міністрів. На цій конференції передискутують справу одностійної японської політики супроти Китаю.

Якщо знаєте, що „Просвіта“ пригортає до себе інші наші установи, то допилюйте, щоб ті установи зложили на „Дар Просвіти“.

100.000 ДІТЕЙ БЕЗКОНФЕСІЙНИХ У ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ

Остравський „Дух Часу“ подає за інформаційні католицької преси, що в Чехословаччині ходить до школи 100.000 безконфесійних дітей. Цей факт ствердив також у своїм пастирським листі праський архієпископ кардинал д-р Кашпар.

ПАНІ І ПАНОВЕ

КУПУЮТЬ
ЕЛЕГАНТНІ
І СОЛІДНІ

ВОВНИ
ШОВНИ
ПОЛЮТНА
ТЕКСТИЛЬНОЇ
ГУРТІВНІ

ЛЬВІВ-РИНОК 30

НАЦ. ВІЙСЬКА ВИПЕРЛИ ЧЕРВОНИХ ІЗ ДАВНИХ СТАНОВИЩ

АВІЛЯ, 3. 4. ПАТ. Авар повідомляє: Вчора національні війська перевели операції на відтинку мадридського фронту, на право від Когольдо, місцевості, яку зняли в останній офензі на Гвадалахару. Націоналісти виперли червоних із становищ, які вони займали вже шість місяців, на високих горах, покритих іще снігом, зайняли три села та дійшли до скельного масиву Валаду. Покищо тяжко оцінити вагу цієї операції, яка на будуче може рішити про хід мадридської кампанії.

БУХАРІН І РИКОВ ЗНОВУ АРЕШТОВАНІ?

В Москві кружляють уперті поговори, буцімто у зв'язку з новою нагінкою часописів на Бухаріна і Рикова їх обох арештували. Цих вісток офіційні кола не заперечують, ані не потверджують.

Зі судової салі.

ПРОЦЕС Д-РА Ю. ГІРНЯКА З „ЦЕНТРОСОЮЗОМ“.

Як відомо, у нас існувала колись фабрика мила „Мута“, що її власником був разом з іншими співвласниками проф. д-р Юліан Гіряк зі Львова. Згодом цю фабрику відкупив „Центросоюз“, що сплатив власникам відповідну квоту і започаткував та веде до нині вироб мила під власною фірмою. Одначе проти „Центросоюзу“ виступив проф. Ю. Гіряк домагаючись окремої доплати за свій уділ, що його несправно продав „Центросоюзові“. Його колишній співвласник Мартиниш Крім того домагався ще 5 проц. уділу в зисках з виробництва мила.

Суд першої інстанції відмовив домагання д-ра Ю. Гіряка. Від цього присуду він подав апеляцію. В п'ятницю 2-го квітня ц. р. розглядав цю справу апеляційний суд Суддя Іа. Ва-

Важне для тих, що купують срібло

Фабрика срібних виробів

Д. Л. Нойман — Львів

Тільки кохановського 21. Тел. 206-74.

Звертає увагу заінтересованих, що її зори срібна нею проєктовані і засобами у фабричний знак та напис фабрики, а подібні зори продавали в торговлі без цього знаку є лише неоружні копії її оригінальних моделей. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх близьких козацьких крамницях у цілій Польщі.

сильні запропонував погодитися тому, що ціла ця трансакція має доволі незоних моментів і годі прослідити, яка сторона має рацію.

На цій основі дійшло до угоди, на основі якої „Центросоюз“ зобов'язався заплатити д-рові Ю. Гірякові в речинні до 15. квітня ц. р. квоту 7.500 зол.

На розправі були присутні від „Центросоюзу“ сен. О. Луцький, дир. Ю. Шепарович та Іван Мартюк а правним заступником д-ром Ст. Шухевичем. Позовник був теж особисто разом з адв. Е. Буликом

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА.

Нова збірка М. Рильського.

Недавно один з наших критиків, на запит, чому нічого не пише про літературний рух у со- вітській Україні, впевняв, що він писав би, коли б йому не було особисто прикро та ніяково писати як не як, а про українських письменників, які по- казались такими... — тут він ужив досить до- садного слова. Хоч як воно і буває нам „ніяково“, але і цікаво. Менш-більш у тій мірі, як ми сте- жимо за тресурою kota, якого вчать плачати. Недавно писали часописи про один такий ви- падок, де французький лікар по вісьмох місяцях трудів таки вивчив kota поринати в басейні за рибою. Кіт, що плаває — оттаке вражіння ви- кликує в нас неодинокі тогочасні письменники.

Попередня збірка Рильського, „Київ“, хоч і була прийнята прихильно совітською критикою, всеж не без того, щоб не поставити поетові ка- тегоричного домагання: писати щиріше, себто домагання, що посягало в саму суть творчості. Коли ця збірка викликувала обурення, так зовсім не тому, що поет став там зовсім на комуністич- ну платформу — він це вже робив і в поперед- ній збірках, і то куди більше по мистецьки! — а тому, що поет, клясик, еллін, європейець до кінця нігтів, став у досить чудацьку й незвичну для нього позу азіята та варвара. Стара українська культура? — наплевать!; київська традиція? — також наплевать! Історія? — Олег і Батий одно й те саме! І даремно деякі високовчені професо- ри намагались усеж іще обороняти поета, мов- ляв — у нього прекрасна мова і великі заслуги для нашої літератури; не велика потіха була з а тієї мови, коли водночас автор передягався в костюм Стеньки Разіна, який навіз з матерія- лістично понятим комунізмом небагато має спіль- ного, хіба, що у викривленім російським виданні.

Нова збірка, „Літо“, замітна у відношенні до попередньої хіба тим, що її рівень дещо вищий, хоч обі у відношенні до нпр. „Крізь бурю й сніг“ (1925, р.) деградують поета. Далі залишився дбайливий обріб вірша, рутинна, легкість вислову — усе те, з чого можна неодному поетові ще досі почитись, але все те виявлене зі своєї твор- чої поетичної суті. Ми, розуміється, не думаємо про „офіціальні“ вірші, якими автор платить да- нину за саме право писати, — данину неспівмір- ну досягненням, а про тих кілька віршів чи фраг-

ментів, де чути давнього Рильського, в роді таких:

Янтар і мед густого листопаду,
Тяжкого зерна золотого віскі,
І крик гусей, і серія нічний стиск
І голубинь оголеного саду.
Ти працював, і осені принаду
Узяв, як чесну плату від землі.
Так пий же — з гордошами на чолі —
Янтар і мед густого листопаду,

— або уривків з „Дошової трійлоги“; та все не немов несміливі додатки до віршів у роді:

Наш крок — співучий молоток
І сила наша труд наш гріє,
І воля Демченко Марії (рекордистка в саджан- ні буряків)

Теплить осінній холодок...

Деякий ширший подих подибуємо в поемах про діда Тодоса та про Шопена, але на лихо пе- ред очима маємо нестерпний образ давнього „недо- сяжного“ Рильського і не можемо не покласти одного та другого на терезки критики. Обстави- ни? Безперечно, вони мають свій неперемо- жний вплив, та на жаль, вони не числяться там, де ми оцінюємо літературний твір, мов ор- ганізм, що живе своїм власним життям.

Покищо творчість поета нагадує згадувано- го на початку мокрого kota. Він зовсім не у своїй стихії, поет виглядає — як каліка.

Та літературна ситуація в Совітській Укра- їні така, що ще завчасно класти якісь остаточні оцінки на літературні твори. Покищо можемо тільки менш чи більш критично зясувати самі факти і на них реагувати, але від висновків тре- ба ще стримуватись. Більшість народжених там творів — так само доривочні, як і всі ті плани та резолюції, що недовершені, на другий день ідуть у кут. Але література така химерна, що всупереч не знати яким „ситуаціям“, вона може давати несподіванки. М. і. на це міг би бути, — це вже в прозі, доказом останній роман Юрія Смолича „Наші тайни“, блискучий, незрівняний твір, що незалежно від такого чи іншого зверх- нього похвасту, без якого нічого не може там по- явитись, у своїй суті наскрізь український.

С. Гор.

Члени Кооп. Торговельно-Промислового Банку у Львові, вул. Гродзеньких 1. і. п., тел. 292-15 вносять ласкаво зголоситись по відбір дивіденди від уділів за 1936-тий рік у висоті 3%.

Пром-Банк

Хроніка.

СМЕРТЬ АНГЛІЙСЬКОГО ДРАМАТУРГА.

Англійський драматург Джон Дріквотер, що по- мер минулого тижня ур. у 1882 р. 12 років працював як урядовець у товаристві обезпечень, після чого став ди- ректором театру у Бірмінгемі. Дебютував у 1906 р. збіркою поезій і в 1911 р. п'єсою „Кофетта“. Після кіль- кох збірок поезій дав критичні студії про Віліама Мор- ріса та Свінберна і віршовану драму „Абрагам Лін- колн“, що мала великий успіх у Олод. Державних. Пі- сля цього дав драми „Олівер Кромвель“, „Марія Сту- ґарт“ і „Роберт Лі“. Збірка його критичних нарисів по- явилась у 1925 р. п. а. „Муза на зборах“. Його найра- ша прозова праця-студія про Байрона.

ДВІ НОВІ ПОЛЬСЬКІ КОМЕДІЇ.

Авторкою першої є відома поетка Марія Павліков- ська, що має вже за собою кілька добрих п'єс; її новий твір називається „Літературна нагорода“; це — комедія. Другу комедію „Мала Вітті і велика політика“ на- писав осясний невідомий автор Стефан Донат, що живе постійно на чужині. Дія комедії відбувається в Люгані у вигаданім середовищі з типами відомими всім в га- лерії Ліги Націй. Автор показує, як мала маніфестка у великому готелі, де віддаються делегації великих держав ринка про справи міжнародної ваги. П'єсу ви- ставляють у Торуні, звідти переїде вона до Варшави.

ЗБІРНІ ТВОРИ ОЖЕШКОВОЇ.

Минуло 50 літ від часу, як Еліза Ожешкова (ур. 1841, ум. 1910 р.) почала друкувати свою першу повість „Над Німцем“. Окреме товариство у Варшаві під ім'ям письменниці почало 30-томне видання її творів.

До першого тому дає передмову Польська Акаде- мія Літератури. Е. Ожешкова була донькою багатой дідачки гродзенького поету; її батько вмер, коли мала п'ятиріччя року, залишивши їй прегарну бібліотеку, що стала підставою її освіти. Вже амальку користалася багато з білоруського фольклору і ненавділа аристо- краток, яких було повно в її домі. П'ять літ провела у шаравському монастирському пансіоні. У 17-ому році вийшла заміж за дідачку Ожешку на Польщі. Ро- зійшовшись з чоловіком небагато вертається до дому. Починає роз'їзд з наміром вийти вдруге заміж, але не хоче вийти за своїм вибором на чужину. Коли тра- тить аристократичний сільський маєток, осідає у Гродні. У 1888 р. за гроші з мамині спадщини освоює видав- ничу книжницю у Вильні. По двох роках банкрутує і мусить жити з пера. Має багато матеріалу — асикт трагедій у собі і доклада себе — і тем до повістей її не бракує. Крім особистих переживань має відкриті очі на громадські болячки. З великою ніжністю амальовує крикду всіх угнетених і постраждалих і з безоглядною ширістю піддає критичній випи верству, серед якої живе і яку так добре знає. З її соціальних повістей відомі „Низини“, „Дюдавин“, „Хам“, „Меір Бзофевич“, патріотичні „Смерть дому“, „Панна Роза“, „Галор-я-вікція“, — основані на особистих переживаннях з неодо- лною побутовою картинкою „Панна Антонина“, „Рома- нова“, „Початок повісти“, „Аскетка“, „Спомини“, „Остання воля“, „Два бігуни“, „У заліці“, „Ме- дикозіка“, „Іскри“, „Бузовий сук“, „Анастасія“, „Прядило“, та „Ад астра“.

„ВІРЛЯ“ РОСТАНА — ОПЕРОЮ.

Два відомі композитори Гонієгер та Ібер написали до відомої поеми Е. Ростана „Річеза“ музичн

Гемороїди
є причиною злого самопочуття
і т.п. Треба конче усунути ті до-
шкульні недомогання. При гемо-
роїдах вживаємо

Anusol
— GODESCHE

Чопків

Дістанете в аптеках
12 чопків 5 зл. — 6 чопків 3 зл.

СОЮЗ ОБОРОНЦІВ КНИЖКИ.

Французький письменник Жорж Цігамель, член Франц. Академії, створив нове товариство „Союз обо- ронців книжки“. Його ідея — воювати проти всякої ме- ханізації та матеріалізації сучасного життя, в якому люди дурніють, не мають часу думати і живучи в дні на день забувають про духову культуру. Якими засо- бами буде цей новий Союз боротися проти умової гри- ни — не знаємо. Його завдання тим важче, що саме те- пер французькі книгарі нарікають на нову дорожню друку та паперу.

ФІЛСОСФ НА СТАРІСТЬ ПИШЕ ПОВІСТЬ.

Прізвище Жоржа Санталія відоме професорам ф- лософії. Ж. Санталія — американський філософ на- писав у 73-ому році свого життя повість п. а. „Історія трагічного життя“, перекладену вже на різні мови. Вона починається 1870. роком і амальовує головне жит- тя мільйонів, хоч усе тло має на меті показати психо- логічні основи, на яких арастають люди Нового Світу. Центральна постать цієї повісти „останній пуританин“ Олівер Аладен, дав авторів нагоду висловлювати ба- гато думок про духову та матеріальну культуру, аме- риканську та європейську. Ці думки висічені у повість тах, що не відчувалося поза ними офіційного філо- софа, а маємо вражіння, що слухаємо дуже розумної, досвідченої людини, яка дійшовши до старечої муд- рости не втратила нічого на силі темпераменту та божому запалі.

ДРІБНІ ВІСТКИ.

— У російській Академії Наук відкрити у відділі рукописів досі невідомі твори Гончарова, автора „Обзо- мова“. Є там новий розділ з повісти „Обри“, оповідан- ня „Ялинка“, „Позорж по Волзі“, „Обід у губерна- тора“ і спомини з побуту в Якутську.

— У французькій мові вийшла книжка голови пор- тугальського уряду Олівейра Салішара „Резолюція підчас миру“. Передмовою до цієї книжки невідомого в Європі письменника написав Метерлінк.

— Французи переклали другу частину повісти молоді німецької авторки А. Томас „Катерина вол- ком“. Другий том має заголовок „Катерина! світ го- рить!“

— У Лондоні на ліцензії продали однія ливот з біблї Гутенберга за 1000 зол.

— За минулу зиму на книгарському американ- ському ринку найбільше успіху мали два твори: „По- кітний Джордж Булі“ Джона Маршанда, сатирична повість і соціологічна повість Джозефіни Лявренс „Шелест ніг у бігу“.

Наш літературний конкуре.

Н. Дядько. Тема не підходить до нашого конкурсу: опис прогулянки живий і цікавий.

„Княгиня“. „Дівоча мужатка“. Як на особу, що не має освіти, річ Ваша добра. Багато ще бракує їй до лі- тературного нарису. Пробуйте писати, а головне чита- ти наших добрих письменників.

Богдан Пікас. „Чорні хрести“ сильно під впливом „Камінного хреста“ Стефаніка з додатком мотива Сте- фанікової „Землі“. Те, що Ваше в цьому нарисі — ду- же невирване.

М. Г. „Білорусія“. Матеріал більше надається на інформаційну статтю, ніж на оповідання.

П. Мудрик. „Обряди весільні в Добровірі“ не на- даються для нашого конкурсу. Коли хочете можемо пе- редати до редакції „Життя і Знання“. Рукопис, як ба- жайте, збережемо.

Громадяни мусять самі здійснювати свою участь у соціальній умові, якою є держава. Б остаточної аналізі вони самі це — держава. До- брий володар і добрий уряд мусять завжди мати на меті щастя людей та чесний спосіб їх життя, а проте у висліді і ця мета залежить від доброї волі і духової співпраці кожної одиниці. Легко є давати ради, як має виглядати досконалий лад, досконалість це недосяжна ідея, а проте близькі взаємини з ідеалами у ході історії завжди допо- магали людям наближуватись до ідеалів.

Джон Дріквотер.

СТОРИНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Дивні англійські звичаї.

„Королівський суд“ править останніми часами не відіймаючи рук від праці. Його засідання відбуваються тричі в тиждень і тривають по кілька годин кожне. Цей суд „кор оф кляйм“ (свого роду апеляція) є найстарішою судовою установою Англії і мабуть Європи. Він подає рішучі справи апазаві зі сервітутами та привітнями, тому теж перед кожною коронацією має він повні руки роботи. Претенсії, що їх підносять сторони на суді іноді такі дивні й архайчні, що не зважаючи на велике призначення до традицій час від часу суд переводить чистку і редукує такий чи інший звичай. Ось для прикладу кілька привілеїв змінених за перших 30 літ XX століття.

Уряд „королівського тілозберігача“, який обов'язаний був слідкувати за безпекою королівського горла у хвилині, коли голар тягнув по горлі бритвою. Уряд „королівського крикуна“, який викрикував по кімнатах палати години. За короля Івана Без-землі створено уряд „королівського спітовариша“. Завдання цього уряду було супроводити короля під час його подорожей за кордон і підтримувати голову його королівської величності, коли король занедажує на морську недугу.

Графині Скрайвельсбри мали той привілей, що найстарший у роді мав право заступати короля у двобою.

Коронаційні уряди.

„Королівський суд“ має теж назначити трьох „халіфів“ — трьох вищих урядовців.

які починають своє урядування напередодні коронації і кінчать його зараз другого дня після неї.

Один із них „льорд гай стюард“ виступає під час коронації і його безпосередньо перед королем на подушці коронує св. Едварда. Коли — до 13 ст. — льорд стюард був першою особою в державі після короля. Коли на престолі сидів малолітній король, стюард керував цілою державою. По якомусь часі значіння цих регентів так сильно збільшилось, що вони стали справді грізними суперниками королів. Тоді їх уряд перемінили. Тепер льорда стюарда визначають перед коронацією і його ефимерне існування кінчить разом із коронаційними нарадами.

Льорд гріт чемберлен стоїть під час передкоронаційної ночі під дверима короля, помагає королю одягатись і подає воду до миття рук під час коронаційного бенкету. За виконання цих чинностей має він право до цієї постелі, що на ній спав король перед коронацією і до цілого королівського одягу разом із нічною сорочкою.

Льорд констабль — також уряд пережиток, який сьогодні не має свого давнього значіння. До XV ст. цей титул мав воєнний губернатор королівства. Тепер дають його на 24 години особі, яка має під час коронації вручити королю регалії. Князь Велінгтон виконував цей уряд уже під час трьох коронацій — Юрія IV, Вільгельма IV і Вікторії.

Е. ЛЯСТ

плащі - костюми
Львів, Академічна 14. II. п. офіц.

ГРЕНАДІЕРИ ГІТЛЕРА.

20. квітня в дні своїх уродин дістане Гітлер оригінальний дарунок. Провідники райхсштур рішучі створити окремий полк, який матиме назву Адольфа Гітлера. Фірер буде теж його полководцем.

За прикладом гренадієрів Фридриха II. цей полк набиратимуть виключно з людей високого росту й сильної будови.

УКРАЇНЬСЬКА

3356 28-100

СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ

АЛ. КУШИКА

Львів, вул. Свободи 4. ч. 28.

ЩЕ ОДИН ЛЮДСЬКИЙ ЧЕРЕП НА АЛЕУТАХ.

Світлові Інститут в Америці повідомляє про нову знахідку черепа на Алеутах. Найштов його д-р Алес Грдічка, куратор фізичної антропології цього інституту. Замітна річ, що той череп має неймовірну велику містоту, бо аж 2.0005 кубічних сантиметрів!

Пригадаємо, що череп Тургенева містив 2.030 куб. см., Вебстера 2.000, Бісмарка 1965, Ляфонтена 1.950, Бетовена 1.750, Канта 1.740. Нормальна вага мозку середньої культурної людини є 1.500 гр., жінки 1.200 гр.

Не можна твердити, чи алеутський череп належав алеутові, бо нема лицевих костей. Але місце відкриття давало виключно алеутський матеріал. З другого боку інтелігенції не можна мірити ні величиною, ні питомою вагою мізку ні його вагою у грмах. Тільки загально приймаємо порівнюючи відношення ваги тіла до ваги мізку різних звірят, що чим більший мізок, тим вища інтелігенція, що вповні погоджується з зазначеними фактами.

Ф.

Ціни ринкові

3-3

Т — це єдиний український склад друкарського і пакувального паперу
О — це єдина у Львові українська виробня торбинок
П — це єдина у Львові українська виробня торбинок

Львів, пл. Більчевського 4, тел. 283-67.

АМАТОР СОБАЧОГО МЯСА.

Під час світової війни багато собак „пішло спати“ тільки тому, щоб заспокоїти голодні шлуки. Тоді м. л. люди змогли пізнати смак собачого мяса і переконатися, що воно зовсім так само смакує як запечена печенка.

Так само мабуть думав один суб'єкт із Карльсруге, який схопив п'ять чужих собак і зів їх. Та нещаслива доля хотіла, що останній собака, расовий фокстерієр була власністю начальника поліції у Карльсруге. Суб'єкт-смаку собачого мяса опинився перед судом, який засудив його на 6 місяців в'язниці і страту громадянських прав.

ДИВОГЛЯДИ.

МОДНІ БРОВИ.

Від тієї пори, коли жіночі брови зредукували до вузької чорної риси, — яка залежала від моди і прих гарних пань — дуже часо змінюють свій напрям. Брови елегантик це тема вічних полемик. Спершу ці брови зпускали фарбою, відтак голени брови заступала риска чорного олівця, яка дозволяла прикрашувати гарні очі різними окличниками і іншими, іноді надзвичайними формами. Очевидно, що всі рекорди помисловості побили американські красуні з Нью Йорку, які почали в останніх часах замість мальованих брів наклеювати м'які чужинні пасочки лікерованої шкірки. Імовірно блеск таких лікерованих брів додає жінці чимало привабливості.

Один із гумористів замітив, що ця нова жіноча мода незвичайно практична, бо вистає тільки дати покірці наказ, щоб кожного ранку вичистила пастою і шиткою брови так, як і чоловічки.

Вже найшли
КАПЕЛЮХИ
на весняний і літній сезони
в наймодніших фасонах.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР — ЦІНИ НИЗЬКІ 2-5

Антін Кафка Львів, ул. Галицька 4

Таємниця панцирної каси.

У 1925 р. шеф великої експортної фірми в Шікаго, Брет, вислав свого сина до Нью Йорку як заступника в інтересі. Син, Біл Брет, мав вернутися за три дні. Коли речинець його приїзду минав, батько схвилюваний, що не має потрібних інформацій, почав телеграфувати до Нью Йорку. Син пропав безслідно. Не було його ані в Нью Йорку, ані в Шікаго, ані в інших американ-

адаюся ні відкрити, хто вислав панцирну касу, ні хто, з якої причини у такий страшний спосіб убив Біла Брета.

Помста гангстера.

Все це виглядає як зміст кримінальної повісті Колана Дойла або Едгара Воллеса: Та чи водні дійшла своє продовження до цього минулого тижня — 12. квітні. Поліція арештувала одного гангстера і цей при допиті виявив таємницю смерті Брета з 1925 р. Біл Брет приїхавши до Нью Йорку познайомився в якомусь нічному льокалі з чудовою дівчиною. Він закохався в неї так швидко і так безнадійно, як це бачимо в американських фільмах. Брет не знав, що вона є приятелькою контрабандиста алкоголю. Вона винила йому правду, коли він їй осадився. Гангстер довідався, що має суперника у Бреті і загрозив йому, що коли не залишить його приятельки, тоді заплатить за це своїм життям. Молодий, сміливий американець хотів довести дівчині, що не лякається погроз і назвою її вибачити з ним до Шікаго, де він з нею візьме шлюб. Та аки він міг виконати цей план, дає себе заманити на розмову з гангстером на таке місце, звідки вернувся до Шікаго вже в панцирній касі неживим.

Т. КИСЯК і СИНІ ЛЬВІВ
пл. Смольки ч. 4

поручають комплектні урядження кімнат,
дивани, меблі, матеріали, фіранки і тапетні

смих містах. Кілька днів минуло і замість Біла, старий Брет дістав із залізничної присилки. Транспортна фірма доставила йому панцирну касу. Брет не замовляв ніякої каси, але гадав, що може його син скористався якоюсь привабливою пропозицією і прислав для фірми такий дарунок. Касою при касі не було. Вони прийшли шойого пізніше в поштовому пакеті. Коли касу відчинили, вийшли з неї трупа молодого Біла Брета, зв'язаного та задушеного. Американській поліції не

СУКНО на жіночі і мужські убрання
поручають по гуртових цінах

та виробі Альфредо Моренштерна й інших першорядних бельєвих фабрик

Кратц і Райс

Рівницька 18.

Тел. 240-85.

Найвірніші приятелі.

Вальтера Імеса Еджа - 6. американського посла в Парижі любить із фінансовим комісарем міста Атлантік-Сіті Франком довголітня при-чани.

Ще за молоді, 30 літ тому звязалися вони словом, що кожного року під час Великодня стрічатимуться на перехресті двох головних вулиць Атлантік Сіті, щоб стиснути собі взаємно руку, бажаючи щастя на другий рік.

Оба дотримали слова. Також під час війни, тому що ні один із них не був на фронті, кожного року стрічалися вони в 12 години в полудне в Атлантік Сіті.

Цього року Едж був на Флориді, віддалений 1600 км. від Атлантік Сіті. Всі цікавилися тим, чи схочеться йому мандрувати пів світу, щоб стиснути приятельську руку.

На перехресті двох вулиць, яке назвали „стрічею двох приятелів“ в Атлантік Сіті зібралася величезна толпа цікавих. Пять хвилин перед 12-ю появився у віддалі Едж і подістав просто до умовленого місця стрічи. За дві хвилини надійшов теж Франк. Точно в 12. годині зішлись оба приятелі і стиснули собі тринадцятий раз дружню руку під невмовкаючі оплески толпи.

НОВИНКИ.

— Вп. Передплатників „Діла“ у Львові повідомляємо, що передплату на „Діло“ й елект. залогості можуть складати на руки наших інкассентів, які мають виказатися легітимцією Видавництва і трамвайною картою ч. 255 або 256.

— Магази́н постелі Р. Джала, Львів, Хоружини 5. (побіч кіна „Аполло“) поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковпри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 9—10

— Усі пані дають хемічно чистити і красити плащі, сукні, костюми лише до своєї Механічної Пральні „АТА“. Контори прийняття: Львів, ул. Бляхарська 21, Зелена 31, На Байках 15. 504 1—4

— Комітет „Показу можливостей розбудови рідного промислу“ подає до відома, що показ продовжено до суботи 10. квітня ц. р. виключно. Вступ за добровільними датками! Показ іде щодня від год. 9.—20., при вул. Костюшка 1. а. і. п. Приходить усі й оглядайте та вибирайте для себе можливість праці і заробітку! 1—4

— Відвідайте всі Покази можливостей розбудови рідного промислу, що відбудеться у Львові при вул. Костюшка ч. 1а. і. пов. в днях від 28. березня до 5. квітня 1937., в години від 10. рано до 8. веч. Вхід другою брамою (1а) як до „Нового Часу“. Вступ за добровільними датками. 7—7

Перша болюча втрата...

— Невелике ще число білетів на виставу „Ноктюрн-а“ і „Вечерниці“ буде продавати білетова каса Великого Театру в неділю 4. квітня ц. р. від 11. рано. П. Т. Публиці звертається увагу, що вистава починається точно в год. 12-тій. 430 1—1

— Зміна адреси. Повідомляємо, що у зв'язку з поширенням агенд В-ва перенесли ми до нового льокалу при вул. Личаківській 4, П. пов. — Український Видавничий Інститут. 583

— Чи всі знаємо, що в середу 7. квітня відіграють діти дів. школи ім. Б. Грінченка прегарну сценічну картину „На провесні“ зі співами і хороводами укладу п. Заклинської? Крім цього в програмі виступ дітей ритм. курсів п. Федак-Дрогомирецької. Початок в год. 4. у салі Театру Різнородностей. 523

— XV. Звичайні Загальні Збори Українського Товариства Допомоги Інвалідам у Львові відбудуться дня 7. квітня 1937. р. в год. 16.30, у салі Т-ва „Сокіл-Батько“ у Львові, вул. Руська ч. 20. із звичайним денним порядком. Колиб у назначеному часі не було достаточної кількості членів, Збори відбудуться годину пізніше з тим самим порядком нарад та важністю рішень. — Головна Рада УКТОДІ у Львові.

— Нова прем'єра в театрі „Заграва“. Як довідуємося, в найближчих днях Український Молодий Театр „Заграва“ під арт. проводом В. Блавацького ставить прем'єрою аманениту комедію сучасного мадьярського драматурга Буш-Фелете „Трафіка пані генералової“.

— Вистава краківських і львівських мистців малярів і графіків. Товариство прихильників шук пенсних“ відкриває в неділю 4. ц. м. в год. 12. вполудне виставу краківських і львівських мистців графіків. На виставі можна буде побачити колекцію творів С. Жулавського (Краків), графіку К. Дзелінського (Краків) і різні твори львівських мистців: олійні композиції Акера, акварелі В. Белешького, вечерню мертву природу М. Опольської, акварелі Гавснерові, твори Я. Пеншонжка, А. Рутковського, М. Кіца, Г. Янґа і Я. А. Заремби. Вистава відкрита щоденно (Львів, Дідушицьких 1, П. п.) від 10.—15 год. Вступ 1 зол., для студентів 50 сот. Шкільна молодь платить 25 сот.

— Загальні збори львів. відділу Союзу Бухгалтерів у Польщі відбудуться в неділю 4. ц. м. в год. 10. рано в салі при вул. Булярда ч. 5. (Будинок Пром-Торг. Палати).

Вибагливі весняні моделі „VOGUE“ Брати ШТАВБЕР плащів і суконь — раніше — ЛЬВІВ, пл. МАРІЙСЬКА ч. 6-7.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Поступ.

Ідемо вперед! Мало того — розгортаємось. Щодня, що години, мало того — що хвилини. Це ствердили і стверджують різні спеці та дятки, а отже й я мушу ствердити. А з якою приємністю це стверджую!

Просту панства! Ідемо вперед і в ділянці, яка до недавня як не лежала облоном, то була занедбувана аж прикро згадувати, в ділянці шляхотного, предвічного спорту — ловецтва.

Возьмим на приклад час перед кількома днями:

Десь-хтось — часом я в фейлетоні — згадав, що існує такий спорт, що варт його плакати, бо дає багато незбутніх вражень, переживань, споминів і тим подібної емоції. Десь-хтось це прочитав, притакнув, або й ні, думав над тим або й ні.

Але це було перед кількома днями, а нині воно вже належить до минувшини.

Беру колись у руки один часопис і очам своїм не вірю: інтерв'ю з великим ловчим... Певно Герінг! — думаю. Але по кількох реченнях переконуюся, що жаден Герінг чи інший чужинець, а таки наш чоловік — ловчий з „Тура“... Сидю мені стало за себе, що не додумався, а приємно за нас, що ми — нація не тільки на нагінку. Маємо вже з ким і ловецьке інтерв'ю робити.

Після інтерв'ю прийшли фахові статті, описи, спомини і так почалась ловецька сторінка.

А нині — відчиняю другий часопис і на „Сторінці без політики“ бачу: „Готури у східних Карпатах“. Там так докладно все представлено, що аж рука свербить узяти рушницю і довіта, коли ще снізі мряки висять над Львовом, прокрастися в Стрийський Парк — може якраз закрече, зашліфує, задовоить готури!...

Мене, старого мисливого, невимовно радує, що ловецтво набуло собі право громадянства на сторінках нашої преси. Ще рік, два, чи п'ятьдесят, а напевно появиться в нас мисливський альманах, а за сто і журнал вигулькне.

Великий Театр	Останній і прощальний виступ Ірини Айхлерівної MADAME SANS-GENE	Великий Театр
------------------	--	------------------

— Хто буде концесіонарем української гімназії в Кременці? Т-во ім. Лесі Українки в Луцьку, яке є власником концесії на ведення гімназії в Луцьку, рішило перебрати також на себе концесію на українській гімназії у Кременці. Тому, що дотеперішній концесіонер п. Міляшевський арезигнував із концесії, хотіло спершу перебрати її Т-во ім. П. Могилі. Однак виявилось, що це неможливе, тому що згадане товариство має на підставі статуту ціли виключно релігійні.

— Летунська комунікація Польща—Палестина. В понеділок 5. ц. м. відбудеться у Варшаві відкриття нової летунської лінії Польща—Палестина. Перший літак відлетить із Варшави в понеділок в год. 13.30 попол. До Палестини прилетить літак у вівторок в год. 17.05. Довжина лінії 3.187 км.

— Дві позички львівського магістрату. На засіданні фінансової комісії магістрату ухвалено зятягнути дві позички, а саме в Комунальному Банку і другу у висоті 80.000 зол. з позичково-запозичкового фонду, на покриття бюджетового дефіциту.

— За участь у демонстраціях. Львівський гор. суд розглядав у п'ятницю справу 8-ох учасників останніх демонстрацій на вул. Янівській, Бе́ма та Валах Гетьманських. Всіх обвинувачених засудили. Три з них а саме М. Роговський, Л. Сипунович і Ч. Войцеховський прийняли присуд (по 6 днів арешту) а П. Гріншпан засуджений на 14 днів, М. Цимбала і Ф. Прикас засуджені по 6 днів арешту та І. Жук засуджений на 20 зол. кар. зі заміною на 4 дні арешту відкликалися до окружного суду. Окружний суд позивний присуд затвердив.

— Нова польська робітничка організація у Львові. В салі „Кола Зайоньку Резервістув“ у Львові відбулися перші збори „Заводового Зедичення Народового“. На цих зборах повстала

Супроти такого оживлення із мисливсько-му фронті я й собі взявся обжигати дорогу мені ділянку. Одного гарного попудня в місяці березні вибрався в недалеке село на інтерв'ю з одним знайомим сторожем звірнини. Земля на полі була примерзла і я пішов напрямки через сіножать. Коло кортика тернини заплаувався за якусь біду, дивлюся — сильце. Вирвав дріт, іду далі. Аж бачу: мій знайомий сторож. Присів на межі і щось при землі маніпулює. Заходжу тихенько — а платний опікун звірнини сильце закладає!

— А дріт міцний? — питаю. Сторож здригнувся мов від удару. Але швидко знайшов вихід з ситуації.

— Прокляті рабціні! — сказав сердито. — Навіть у березні не дадуть звірці спокою.

— То на що сильце?

— На звіря. Але й на лиса вистане.

— А як думаєте, пане сторож, чи звірка довго в такім сильці мучиться?

— Де там! Трохи покрутиться, пошарпается і ляже. Як у вечір зловиться — на рано готовий. Але минулого місяця, то зайць два дні термосився.

— Звідки знаєте?

— А хтож має знати? Вечором ще нічого не було, рано пішов я в поле і бачу: е, але не мав часу здійняти, бо закликали мене до хорої корови. Аж на другий день рано здійняв. І подумайте, пане, — живісенький, тільки шию собі порізав.

— І ви так пустили його? Адже він напевно здохне!

Сторож посміхнувся під вусом.

— Напевно не здохне.

Зідхнув, забрав сильце і рушив зі мною в село.

А по дорозі поглядав щораз то в одну то в другу сторону, чи... не дай Бог не зловився де зайць.

Треба булоб тим разом справді випустити його.

Але одно: що мушу ще підмітити. і тут ідемо вперед. Кожен сильце було зроблене з покільованого дроту, а не як давніше — з першого ліпшого. Галактіон Чіпка.

нова робітничка польська організація, яка в резолюціях стверджує, що дотеперішні соціалістичні організації стояли на службі чужих не польських інтересів. Предсідником організаційного комітету вибрали ред. Грабика як голову й 10 робітників поляків як членів.

— Львівська хроніка. Трамвай ч. 3. потрутив фризера Садомона Фрідмана, який при тім добре потовкся. — Дві циганки Марія Гоман і Моссо Квек обікрали у Львові підчас ворожби Олександра Любуєську з Городка. Пошкодований пізнав обі циганки в Ринку і дав їх арештувати. — До синагоги при вул. Рапапорта вломилась злодія і вкрали 8 срібних ліхтарів і один канделябр вартості 1.800 зол.

— Праця для безробітних у Станиславові. Банк Господарства Красового признав станиславському магістратові на сфінансування мешкального будівництва кредит у висоті 100.000 зол. Магістрат Станиславова почав будову каналів за 10.000 зол. при вул. Шидловського, Яхонича, Петра Скарги і Бельведерській. При будові дістало працю 60 безробітних. 8. ц. м. почнеться будова каналів при вулицях: Пелеша, Вірменської, Прондзинської, Малецького, Капітульній і Під Провидінням. При цій будові дістане працю 120 безробітних.

— Красва хроніка. В будинках Гр. Карача в Сновидові к. Бучача вибухла пожежа. Згоріла стодола, шоп, два обороти зі збіжжам і хліборобські прилади. Шкоди є на 2.000 зол. Імовірно причиною пожежі був підпал. — Під Славськом у полі згоріли вночі три копичі сіна — власність Осіі Масра зі Славська. — Між Оравою і Плавем к. Скольного вітер звалив смереку на телефонічну лінію. Перерва в телефонічній комунікації тривала кілька годин.

— „Фабрикант“ вишиваних фелонів. В перших днях безпека ц. о. зголосився до власника цер-

BULLETIN MENSUEL DE RENSEIGNEMENTS
ECONOMIQUES ET SOCIAUX. Rome, mars 1937. N° 3

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
ОТІННЯ:
4. IV. Чорногора в огні (Довбуш)
КОЛОМІЯ:
5. IV. Шарік.
6. IV. Муж двох жінок.
Український Театр Заграва
БОЛЕХІВ:
4. IV. Земля (Стефанівська акад.).
СТРИВ:
5. IV. сади Євангелічного Дому „Му-
рали“.
6. IV. сади Народного Дому „Тарас
Шевченко“.
7. IV. сади Народного Дому „Земля“
(Стефанівська акад.).

Зол. 250 медалек з ланцюшком
з правдивого срібла
тільки у **В. Гринберга** Свистука 4.

Великий Театр:

Неділя 4. IV. год. 3.30 поп. піни на-
в. „Полуночниця“; год. 7.30 веч. „Мадра-
м Сан Жей“ з Ірвинга Айхенбергом.
Понеділок 5. IV. год. 7.30 веч. Виступ
Ганни Ордовіч.

Найдешевіше

2664
скло, порцеляна, у столітній фірмі
ЯН КВЕСТ
Львів, Ринок 37. — тел. 24 737

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллагіс город“ з Мар-
Дітріх і Чарл. Боутом.
АТЛАНТИК: „Місячна соната“ з Ігн.
Палероскім.
ВАНДА: „Сон проїї дитини“ і „Пере-
моги джунглі“.
ГРАЖІНА: „Царевич“ і з Мартою
Егерг.
ЕВРОПА: „Три сестри Пенні“
КАСНО: „Камелієва жіночка“ з Гретою
Гарбо.
КОПЕРНИК: „Як вам подобається“ (на
осн. Шекспіра) з Близзетом Бергнер.
МАРУСЕНЬКА: „Багате бідинтє“ із
Шерзою Темпель.
МЕТРО: „Княжна чардеша“ з Мартою
Егерг і „Чудо-дити“.
МІРАЖ: „Володар підводного цар-
ства“ з Леоном Чанеєм.
МУЗА: „Сон Франціско“.
ПАЛІО: „Ординат Міхоровський“ з
Тамарою Вишневською.
ПАН: „Варвара Раднавіліа“ із Смо-
сарською.
ПАКО: „Іда“ з Яд. Омсарською.
РАЙ: „Буде красе“ із Шенгом і
Тольком.
СВІТ: „Промажена“.
СТИЛІВ: „Легенду“ і реал.
ТОН: „Чорний граф“ із Патом і Пата-
хомом і додички.
УТІХА: „Малий король“ і реал.
ХІМЕРА: „В соняшному сляні“ з Ів.
Келуром.

ФОТОПЛАСТИКОМ

(на Марійській 2.)
„Сіам“.

ШКІЛЬНУ ЛЕКТУРУ

позичає
„Vita“ пл. Марійська 8
(букини Шарекера)

ЗАНОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 4. квітня 1937.
Берлін (357) 10.30 Неділля музика.
12.00 Орх. балалайки, арфа, сопрано.
18.30, 19.00 Вранкові твори. 20.00, 21.00
Цар і теща, оп. Ляоріна, **Білгород** (437)
18.00 Нар. музика. 21.30 Нар. пісні, **Буда-
пешт** (550) 16.50 Форт. респіталь. 18.20 Циг.
музика. **Відень** (507) 11.45, 12.00 Концерт
сучасної музики. 15.40 Квітет ц-дур Бе-
тговема, **Дайтшліндзандер** (1571) 9.00
Безжурний поранок, орх., солюти. 14.00
Для дітей. 18.00 Гарні мелодії. Кошиці
(259) 18.00 Дая Закарпаття, **Ляеті** (1907)
20.00, 21.00 „Вільний стрілець“ оп. Вебе-
ра. **Міліно** (369) 17.00, 18.00, 19.00 Симф.
концерт. 20.40 Рокр. музика. 21.00, 22.00
„Вондер-Бар“ оп. Катера-Фармаша: Гер-
дига. **Мінхен** (405) 14.15 Для дітей. 20.00,
21.00 Весела музика, квартет, хор, орх.,
Прага (470) 9.55 Саломея. квартет. 19.05
Легка музика. 19.45 Оп. музика. **Кіпінс**
6ас. 21.10 Концерт філарм. орх., **Радіо Па-
рі** (1648) 13.15 Спін. респіталь. 14.00 Для мо-
лоді. 17.00, 18.00 Концерт із консервато-
ри. 19.40, 20.00 Циг. музика. 20.15 Писопа-
ки. 20.45, 21.00, 22.00 Театр Уанн. **Рим**
(421) 17.00 „Адіо Діасоніа“ оп. Петрілі.
19.50 Саломея. 20.40 Рокр. музика. 21.00,
22.00 Симф. концерт.

Понеділок, 5. квітня 1937 р.

Берлін (357) 14.15, 20.10 Рокр. музика.
19.10 Рокр. музика. **Білгород**
(437) 20.00, 21.00, 22.00 Опера, **Будапешт**
(550) 11.20 Істор. квітет. 15.30 Орх. кон-

церт. 17.15 Вок. концерт. 19.25 Саломея
респіталь. 20.30 Циг. музика. **Відень** (507)
12.30 Рокр. концерт. 17.03 Спін. респіталь.
17.30 Гітара. 21.00 Вільска орх. 22.20 Спін.
Піснєр алт. **Дайтшліндзандер** (1571)
14.00, 16.00 Музика. 21.00 Музика з країн
кити. солюти. хор, орх. Кошиці (259)
12.25 Вільска орх. 18.00 Дая Закарпаття.
Міліно (369) 17.15 Танк. музика. 19.00
Рокр. музика. 21.00 Лоттєська музика.
Мінхен (405) 16.30 Веселий концерт сол-
сти. алт. барит. сир. кларнет. віол.
форт. 21.30 Нар. пісні. хор. 22.45 Танк.
музика. **Прага** (470) 17.35 Саломея твор.
18.10 Вільска орх. 21.00 Легка музика.
21.30 „Комедія на мості“ оп. Мартіну.
Радіо Парі (1648) 13.15, 17.45, 18.45, 19.45
Спін. респіталь. 15.00 Сир. респіталь. теща-
ська музика. 15.45 Казки. 16.30 Вок. кон-
церт. 17.30 Форт. респіталь. 19.35 Гумор.
20.30, 21.00, 22.00 „Гарна Олена“ оп. О-
фенбаха. **Рим** (421) 17.15 Рокр. музика.
18.00 Респіталь поезії. 20.40 Рокр. музика.
21.00 Хор. 21.35, 22.00 Комедія.

Вікторія, 6. квітня 1937.

Берлін (457) 16.30 Веселий концерт
сопр. тенор. форт. 20.10 Вільска орх.
21.00 Концерт філарм. орх., скрипка, со-
пран. **Білгород** (437) 18.05, 21.30 Нар. пі-
сні. 18.30, 20.00 Концерт хору. **Будапешт**
(550) 12.05 Форт. респіталь. 17.30 Сольо на
флєті. 18.30, 19.00 Вільска орх. **Відень**
(507) 17.20 Спін. респіталь. Тобілер сопр.
17.35 Прелюдії та фуги Регера. 20.00,
21.00 Наш коханий старий Пратер. ас-
м. акад. Грубого. 22.20 Квітет ц-дур
Шуберта (дві віол.). **Дайтшліндзандер**
(1571) 14.00, 16.00 Музика. 18.00 Камер.
хор. 20.10, 21.00 Танк. музика. Кошиці
(259) 17.25 Саломея пісні. 18.00 Дая За-
карпаття. **Міліно** (369) 17.15 Танк. музика.
19.00, 20.40, 21.03 Рокр. музика. Спін.
Мінхен (405) 16.50 Солюти. 19.00 Форт.
тріо Г-моль Шумаля. 19.45 Молодь співає.
20.10, 21.00 „Дер Праці фон Туле“ оп.
Катінга. **Прага** (470) 14.30 Спін. респіталь.
оп. арн. 17.25 Спін. квартет. 18.10 Солю-
ти. **Радіо Парі** (1648) 13.15 Спін. респіталь.
17.30, 18.30 Форт. 17.45, 18.45 Вільска ор-
х. 20.15 Скрипка. 20.30 Вок. концерт.
21.00, 22.00 „Суга“ орх. **Рим** (421) 17.15
Камер. концерт. 20.40 Рокр. музика. 21.00,
22.00, 23.00 „Тоска“ оп. Пуччіні.

Львівське радіо.

Неділя, 4. квітня 1937.

8.00 Сигнал часу. 8.05 Дая села: Хлі-
боробська газетка, Хліборобсько-метеоро-
логічний комунікат. 8.40 Інформація.
9.00 Казаска суїта, гр. пл. 8.45 Про-
грама на нині. 8.50 Радіоний денник. 10.30
Рокривкова музика. з гр. пл. 11.57 Сиг-
нал часу. 12.03 Концерт присвячений
творчості Альф. Штєдлера: мішані хори.
Марія Попович епіс. орх. 13.00 Огляд
платиничного мистецтва. 12.12 Подуляр-
ний концерт, орх. 14.00 Фрагмент з ро-
манського біту за нагороду Польського
Радія „Рашні-Варшава“. 14.30 Концерт
салом. орх. 15.30 Дая села: Рокривков-
ський хліборобства. Огляд ринку
різних продуктів. 16.00 Оперова музика
з гр. пл. 16.30 Театр Уанн: „Підражні-
ські намови“. 17.00 Симфонічний кон-
церт; у перерві коло год. 17.55 Актуаль-
на гутірка. 19.00 Механізм сензацийної
повіді. 19.15 Мішаний концерт: Форте-
піан, скрипка. 19.45 Літературні чоти-
рки: Респіталь. 20.00 Продовження зма-
ного концерту. 20.20, 20.21, 20.32 Спорто-
ві вістки. 20.40 Політичний огляд. 20.50
Вечірній денник. 21.00 Заручини спікера.
21.20 Фортіфікаційний респіталь. 21.50 За-
кінчення. 22.05 Танкова музика; у перер-
ві в год. 22.55 Останні вістки.

Понеділок, 5. квітня 1937 р.

6.30 Радіоний аудіція. 7.25 Програма
на нині. 7.30 Трохи інформації. 7.35 Лег-
ка музика з гр. пл. 8.00 Аудіція для
шкіл. 11.30 Для шкіл: „Народні парки
Америки“ музика з гр. пл. 11.57 Сигнал
часу. 12.03 Мала оркестра. 12.30 Від-
варту до вартату. 12.50 Полудневий
денник. 14.30 Концерт балани. 15.00 Го-
сподарські вістки. 15.15 Легка музика з
гр. пл. 15.30 Львівські біжучі вістки.
15.35 Англієська музика з гр. пл. 15.55
Супіліа гутірка. 16.00 Програма на
завтра. 16.05 Легка музика з гр. пл. 16.15
Кутос мови. 16.30 Орх. мандолініста.
17.05 Господарські вістки Шляська з По-
мором. 17.20 Спін у супр. фортепіану.
17.50 Славний ботанік Марія Радібор-
ський (у 20-літній смерті). 18.00 Акту-
альна гутірка. 18.10 Промова голови сир.
уряду Ф. В. і В. Пр. із Любана. 18.15
18.20 Спортові вістки. 18.25 Евротична
тема. гр. пл. 18.40 Коросно. місто лая
я вірля. 18.50 Найважливіші породи бара-
болі відомих на ралка. 19.00 Воїська
аудіція. 19.30 На морський хвилі. 20.15
Скрипковий респіталь у супр. форт. 20.45
Вечірній денник. 20.55 Актуальна гу-
тірка. 21.00 Август Вільска орх. — на-
валір природного хреста. літер. квіт.
21.30 Юрков хор. 22.00 Симф. концерт;
у перерві в год. 22.55 Останні вістки.
23.00 Танкова музика з гр. пл. 23.30
Міжнародний конгрес сільства, промова
з мови сільства.

Вікторія, 6. квітня 1937.

6.30 Радіоний аудіція. 7.25 Програма
на нині. 7.30 Трохи інформації. 7.35 Лег-
ка музика з гр. пл. 8.00 Аудіція для
шкіл. До мого віконті загалає нже
веселючий. 11.57 Сигнал часу. 12.03 Чай-
ковський, з гр. пл. 12.40 Полудневий
денник. 12.50 Хліборобська скрипка.
14.30 Концерт балани. 15.00 Господар-
ські вістки. 15.15 Легка музика з гр. пл.
15.30 Львівські біжучі вістки. 15.35 Ха-
рактеристичні твори для дітей, з гр. пл.
15.50 Скрипка для дітей. 16.00 Програ-
ма на завтра. 16.05 Фолькер: Лови
з Чорному Лісі, гр. пл. 16.15 Скрипка
НКО. 16.30 Арн та пісні, гр. пл. 17.00
„Будні ш. Ковальський“ говорюча по-
вість. 17.15 Л. Ружинський: Вільска ор-
х. соната а-моль оп. 10 у вик. компо-
натора — форт. та Тал. Ліфана — віо-
лончелі. 17.35 Крайзер як композитор
гр. пл. 17.50 Варшава в 1937 р. — мо-
лодий. 18.00 Актуальна гутірка. 18.10
Промова сир. голови уряду Ф. В. і В. Пр.
Гродно. 18.15, 18.20 Спортові вістки. 18.25
Голостай: Румунська рапсодія, гр. пл.
18.35 „Тарас Шевченко, пророк України“
літер. нарис д-р Деніса Луїніковича.
18.50 Актуальна гутірка. 19.00 Диску-
тують: Однінний та європейські групи. 19.20
Муз. ауд.: Розділюючи афіші. 20.00 Муз.
фелетон: Офенбах. 20.15 Симфонічний
концерт: орх. форт.; у перерві в год.
21.15 Вечірній денник. Актуальна гу-
тірка. 22.30 Поезія поза хронологією.
поез. четвертодіна. 22.45 Танкова музика;
у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бразил безл. 69.00,
88.57, Долари американські 5.800, 5.550
долари канад. 5.2750—5.5500. Флорени
гол. 189.4—187.70, Франки фр. 24.30—
24.16, Франки швейцарські 120.45—119.65,
Фунти англ. 23.85—15.70, Гуальдені данч.
100.20—99.80, Корони ч. 16.20—15.50, Кор-
дан. 115.49—114.65, Кор. норв. 130.08—
129.02, Корони шв. 133.38—132.40, Ліри
італ. 242.0—233.0, Марки філя. 11.42
—11.00, Марки нм. 123.00—120.03, Шіля
австр. 97.00—96.00, Марки нм. срібні 130,
127.

АКЦІ.

Банк Польський 100.25, Цукор 30.25,
Ліа. поп. 13.60, Моджеля 7.75, Островські
28.75, Старокошч. 33.00, Габербусш 37.75,
Тенденція слабша.

ПАНІ.

3 поз. інвест. 1. ем. 64.75, серія немот.
2. ем. 63.75, серія немот. 5 пр. поз. конн.
59.15, 5. лех. 53.50, 6. доз. 54.50, 7. доз.
55.07, 4. прот. прем. доз. 45.00, 44.75,
7. стабіл. 368.00, купон 51.61, 4. прот. поз.
консоліда. 32.75, 50.85, 51.50, 51.5, два
ост. др.

Тенденція сильніша.

ШНИ „МЯСЛ СОЮЗ“.

„Мяслосоюз“ повідомляє, що від дня 3
квітня п. р. кооперативна платня за
догов. Львів:
1 кг. масла десертного блон. 2.95 зол.
без опакунання
1 кг. масла десерт. бочкове
включно з боч. опакунан. 3.00
1 кг. масла експ. платить з
експ. опакун. включно де-
фінітивно 3.20
молоко від 11. і. п. р. 0.16—0.17
копа яєць 2.80—2.90
Тем епіля на масло та молоко вдер-
жена, на яйця знижкова.

У вчорашньому „Ділі“ в нотуванні
пін масла з 2. IV. п. м. викралає прикра
друкарська помилка. І так видруковано,
що 1 кг. масла десертного базового
„М. С.“ платить 9.95 зол., має бути 2.95
за 1 кг. масла експортного 3.20 зол., а
має бути 3.07 зол.

ПТИЦЯ.

Мяслосоюз повідомляє, що в дні 3. IV.
п. р. платня своїм достатком за 1 кг.
живої птиці, львоко поділяти птахо-
мисарні „М. С.“ у Львові, (пл. Вільска-
ського ч. 3) такі ціни:
Індички і. кл., добре умяснені,
повногруді товсті 1.40 зол.
Курки молоді і. кл. товсті без
важину на ногах від 1.80 кг. 1.15
вгору
Слабших сортів від вище поданих
не приймає.

Подяка.

П. Д-р Бемкові Володимирові, адвока-
тові в Березанах, складають шире подя-
ку за безкорисну оборону в криміній спра-
ві перед Окр. Судом у Березанах.

Іжн. Філіпський Богдан.
Пригода Орест.

ОПОВІСТКИ.

П. Гната Кісіля, авіаційного емерита.
Станіслава, що живе в Америці, прошу
звернути увагу в титулу мого поручка по
5 долларів місячно. Безкорисний. Ні.
дєнь. 374

НАУКА

ВПИСИ на тримісний курс кром. інсти-
ти починає 15. квітня новосіською сесте-
ною. АННА, Львів, Галицька 20. 577 1-5

КУПНО - ПРОДАЖА

ВЕЛИКИЙ вибір камілля, шль, пенсіо-
нів, домів з городом, паропів, малих і
більших господарств від п'яти тисяч зо-
лотих вгору поручає „ТРАНСАКЦІЯ“,
Львів, Дрогошчя 1 (ріг Миколая) т. 117-04,
582 1—9

В БРОДАХ, вулиця Кошицька 10 за
замком: дім, електрика, ніжничі, крини-
ця, будинки, город, луки, сад. Всім ти-
сяч. Остерож. нм. жє. Зголошення: Лях-
вич, Львів, Личаківська 148. 587 1-7

МАШИНИ до писання з письмом укра-
їнсько-польським нові та вживані від
зол. 200.— продаж окремий Ю. Домаш-
ко, Львів, Валова 11. 550 1—5

МЕШКАННЯ

СЛОВАЦЬКОГО 14. III. поворх, мешкан-
ня 5. 1. 2 або 3 неубудовані комфорта-
бельні, відх із китан і передислою на
биро або мешкання, зараз до пншайму.
572 1—1

ТРИ великі покої, кухня, в гарній укра-
їнській каміняній, без податку, при трам-
вазі Вітківська 2, ріг Личаківської.
582 1—2

ДЛЯ ПАНЬ умебльований повій тимча-
сово до вишайму з добрим харчем. Миско-
во, Гейшта 11. м. 2. 578 1—1

ТРИКІМНАТНЕ МЕШКАННЯ соняшне
комфорт, фронт Театральна 3. Оглядати
10—11. 584 1—1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТІВ ПОРТРЕТОВИХ на побуздні
дотенер умебльовані шукать портретове
Заведення „Репезан“, Кіельс, Гоча
14. Спеціальність портрети „Semi-Email“
фотографічні новини. Ждати пропек-
тія. Просимо листуватись в польській
мові. 129 34-36

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ АПЛІКАНТ із правом
соступства і з довшню практикою, адво-
кат, солдний і руганований шукає па-
трона. Зголошення зраз з умовами
слати до Адміністрації „Діла“ під „Здіб-
ний“. 540 3—3

ГОСПОДИНЯ-кухарка самостійна у се-
редньому віці шукає місце на провінції.
Львівські зголошення. Львів, Стрийська 9
Шинкоренко для М. 507 2—2

РІЖНІ

ВИКОНУЮ виразу машин і електрич-
них сильників, магнетів і електричних
запалювачів, інсталюючі світла і сили, си-
гналізація і громозводи, вентилятори, е-
лектричні шліфари, машини і сильники
на складі. Електрико-механічне заведення
Мартіна Стємківського, Львів, вул. М.
хала 8 (бічна Костюшка) Тел. 221-00.
500 2—7

ПЕРЕРІБКИ НОВДЕР 3— у ДУБСА
Свистука 6. 575 1-10

БЕЗМЯСНА КУХНЯ Горбаневої аж
айшла з друку і розсилається перед-
платникам. Ціна в почтою зол. 3. Хто
прислав або ще до 10. квітня прислав 2
зол., той дістане книжку по передплат-
ній ціні; до 10. квітня треба аюкалати ли-
ше 3 зол. на адресу: Гр. Гануляк, Львів
Ольшанського 11. 585 1—1

ГОДИННИКИ Омега та інші у великій
виборі у фірмі Розважєвський, Акаде-
мічна 2 (Готель Жорж). 589 1—8

КРЕТОНИ англійські на обиття, поворо-
ці, БАНК пл. Марійська 6. 531 3—10

РОБІТНЯ НОВДЕР, Кошицького 4, со-
дїю переробляє і виконує нові. Ціни
найнижчі. 560 2—1

Найновіші ВІЗНИ дитячі від 18.— зол.
поручає фірма КІК, Жовтєвська 17. Прий-
має аюкалати. 419 1—5

Видас Видасовича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.